

OBEC PUSTÉ ČEMERNÉ

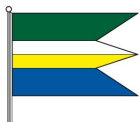
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVÉ OBDOBIE

2016 - 2020

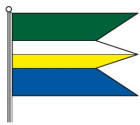
S VÝHLADOM DO ROKU 2023

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI

Kontaktné údaje	
Sídlo obecného úradu	Pusté Čemerné 4, 072 22 Strážske
Telefón	056 6477303
Fax	056 6477303
Web	http://www.pustecemerne.sk
e- Mail	pustecemerne@minet.sk
Administratívne začlenenie	
Kraj	Košický
Okres	Michalovce
Región	Zemplínsky
Údaje	
IČO	00325694
DIČ	2020742526
Kód obce	522988
Počet obyvateľov	351
Rozloha	668 ha
Nadmorská výška obce	134 m. n. m.
Prvá písomná zmienka	V roku 1254
Riadenie obce	
Starosta	Oto Fenin
Komisie obecného zastupiteľstva	Komisia pre verejný poriadok a riešenie sťažností
	Komisia pre šport
	Komisia pre kultúru
	Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov

OBSAH

ÚVOD7

Vízia obce	8
------------------	---

METODICKÁ ČASŤ	9
----------------------	---

1 Význam a metodika spracovania PRO.....	9
--	---

1.1 Význam a cieľ spracovania PRO	9
---	---

1.2 Metodika a postup spracovania PRO	10
---	----

1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty	12
--	----

1.3.1 Charakteristika PRO	12
---------------------------------	----

1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty	12
--	----

1.3.3 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy....	17
---	----

1.3.3.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny	17
---	----

1.3.3.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor.....	18
--	----

1.3.3.3 Krajský pamiatkový úrad.....	18
--------------------------------------	----

1.4 Základné pojmy.....	19
-------------------------	----

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	24
-----------------------------------	----

2 Audit hospodárskych, sociálnych a kultúrno-spoločenských zdrojov	24
--	----

2.1 Charakteristika obce.....	24
-------------------------------	----

2.1.1 Geografická charakteristika	24
---	----

2.1.2 Historický vývoj obce	25
-----------------------------------	----

2.1.3 Heraldické znaky obce	26
-----------------------------------	----

2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce.....	27
---	----

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce	27
---	----

2.2.2 Rozdelenie obyvateľov obce podľa veku a pohlavia	29
--	----

2.2.3 Národnostné zloženie obyvateľstva	32
---	----

2.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	32
---	----

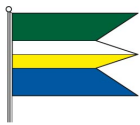
2.2.5 Vierovyznanie	33
---------------------------	----

2.2.6 Zloženie obyvateľstva podľa jazyka	34
--	----

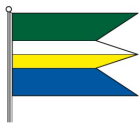
2.2.7 Počítačová gramotnosť obyvateľstva.....	36
---	----

2.2.8 Ekonomická aktivita obyvateľstva.....	37
---	----

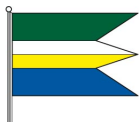
2.3 Technická infraštruktúra	38
------------------------------------	----

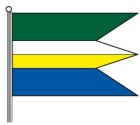
2.3.1	Technická vybavenosť	38
2.3.2	Domový a bytový fond	39
2.3.3	Civilná a protipožiarna ochrana	40
2.4	Sociálna infraštruktúra	40
2.4.1	Škola a predškolské zariadenia	40
2.4.2	Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti	40
2.4.3	Cirkev	43
2.4.4	Zdravotníctvo a sociálna oblasť	43
2.4.5	Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci	44
2.4.5.1	Živnostníci – aktuálny zoznam je prístupný na obecnom úrade	44
2.4.5.2	Podnikateľské subjekty - aktuálny zoznam je prístupný na obecnom úrade ..	44
2.4.5.3	Neziskový sektor	44
2.4.5.4	Majetok obce a inštitúcie v správe obce	44
2.5	Realizované projekty do roku 2015	45
3	SWOT analýza obce	47
3.1	Hospodárska SWOT analýza	47
3.2	Sociálna SWOT analýza	48
3.3	Environmentálna SWOT analýza	50
4	Stratégia rozvoja obce	51
4.1	Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce	51
4.2	Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO	51
4.3	Strategický cieľ	53
4.4	Priority	53
PROGRAMOVÁ A REALIZAČNÁ ČASŤ		54
5	Programové zabezpečenie PRO	54
5.1	Opatrenia a aktivity	54
5.2	Akčné plány	60
1. Priorita:	Budovanie technickej infraštruktúry	61
1.1.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	61
1.2.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	62
1.3.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	64
1.4.	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry	67

2.	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	71
2.1.	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	71
2.2.	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	71
3.	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce.....	74
3.1.	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	74
3.2.	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci.....	74
4.	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	76
4.1.	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci.....	76
4.2.	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci.....	77
5.	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu.....	79
5.1.	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	79
5.2.	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu.....	80
6.	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce.....	81
6.1.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	81
6.2.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	82
	FINANČNÉ A PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO.....	83
6	Zabezpečenie realizácie PRO.....	83
6.1	Finančné zabezpečenie realizácie PRO.....	83
6.1.1	Analýza finančných potrieb a možností obce	84
6.1.1.1	Finančný rámec pre realizáciu PRO	84
6.1.1.2	Indikatívny finančný plán PRO	87
6.2	Personálne zabezpečenie realizácie PRO.....	88
6.3	Časový harmonogram realizácie	89
6.4	Spoločné podmienky pre úspešné projekty.....	91
7	Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PRO	92
7.1	Vyhodnotenie a modifikovanie PRO	93

7.2	Plán priebežných hodnotení PRO	93
	ZÁVER	94
	Prílohy PRO	95
1)	Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO.....	96
2)	Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO.....	97
3)	Zoznam skratiek použitých v PRO	98
4)	Akčný plán na rozpočtové obdobie 2016 a 2017	100
5)	Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pusté Čemerné 2016 - 2020 s výhľadom do roku 2023.....	106
6)	Dohoda o partnerstve	107

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len Program rozvoja obce „PRO“), je názov strategického dokumentu. Musia ho mať spracovaný tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov, ktoré sa uchádzajú o NFP, je potrebné z neho spraviť živý nástroj strategického plánovania samosprávy. Teda strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priority a cieľov rozvoja daného územia.

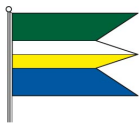
PRO plne zodpovedá požiadavkám zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a novele v znení neskorších predpisov a zohľadňuje odporúčania obsiahnuté v Metodike na vypracovanie PRO, ktorú vydalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Úlohou tohto dokumentu je teda zmapovať situáciu v obci **Pusté Čemerné**, identifikovať požiadavky obyvateľov, zachytiť ich názory na ďalší vývoj obce a na základe uvedeného vytvoriť Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce Pusté Čemerné, ktorý je dôležitým podkladom pre jej rozvoj.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pusté Čemerné 2016 - 2023 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Je tiež neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie, ako pre obecný úrad, tak aj pre všetky subjekty na území obce. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program rozvoja obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu. Program rozvoja obce je programom všetkých jeho občanov a bude napomáhať k všestrannému rozvoju obce nezávisle na prípadných politických zmenách v samospráve.

Dôležitou súčasťou prípravy Programu rozvoja obce je zapojiť poslancov obecného zastupiteľstva a aktivistov obce do prípravy spoločnej budúcnosti, naučiť ich starať sa o seba, o budúcnosť svojej rodiny, svojej ulice a svojej obce.

VÍZIA OBCE

Obec Pusté Čemerné predstavuje obec vidieckeho charakteru, ktorá leží v laboreckom výbežku Východoslovenskej nížiny a ponúka svojim obyvateľom plnohodnotné miesto pre život. Obec charakterizuje z veľkej časti vybudovaná základná infraštruktúra, priaznivý demografický vývoj, je tu zabezpečená starostlivosť o svojich obyvateľov, sieť obchodov a služieb v obci a okolí je na dobrej úrovni.

Súčasťou života v obci sú aj niektoré výročné kultúrno-spoločenské a športové podujatia, komunikácia obce s jej obyvateľmi je na dobrej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života a spokojnosti obyvateľov s ním.

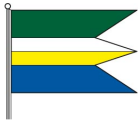
Obyvatelia obce, ktorých počet rastie, majú hlavne v okolí prácu, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec sa stará o osobnostný rast svojich obyvateľov a to v oblasti dodatočného vzdelávania, organizujú sa tu rôzne spoločenské podujatia a realizuje sa výstavba domov a bytov, čo je predpoklad pre ďalší priaznivý vývoj.

Víziou obce do roku 2023 je hospodársky a sociálne vyspelé spoločenstvo obyvateľov so zabezpečenou infraštruktúrou a vybavením, s rozvinutými službami pre všetky vekové kategórie, s kultúrno-spoločenskými aktivitami v rôznych oblastiach života a priaznivými podmienkami pre rozvoj služieb cestovného ruchu počas celého roka.

Oto Fenin
Starosta obce Pusté Čemerné

METODICKÁ ČASŤ

1 VÝZNAM A METODIKA SPRACOVANIA PRO

1.1 Význam a cieľ spracovania PRO

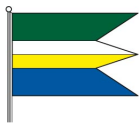
Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepčných smerovaniach. Na jednej strane prostredníctvom regionálnej politiky na úrovni vnútroštátnych legislatívnych noriem a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni bolo cieľom Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí, príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Podľa § 5 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Programu rozvoja obce vyššieho územného celku, ako aj Programu rozvoja obce.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov – európskych, štátnych alebo regionálnych – býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PRO. Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona „Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. PRO obce nenahrádza územno-plánovacia dokumentácia, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územnoplánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PRO musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Program rozvoja obce je strategický rozvojový dokument. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PRO dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PRO získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PRO skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Cieľom PRO je vypracovať takú rozvojovú stratégiu obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. V konečnom dôsledku by mal prispieť k vyváženému rozvoju obce.

Hlavným zámerom programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobu udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatriaktivnenie.

1.2 Metodika a postup spracovania PRO

Program rozvoja obce je strednodobým programovým dokumentom, ktorý zahŕňa:

- analýzu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja a stanovenie jednotlivých priorít a cieľov
- finančné a administratívne návrhy zabezpečenia realizácie tohto programu
- monitoring a vyhodnotenie
- žiadateľov/prijímateľov zdrojov podľa jednotlivých sektorov

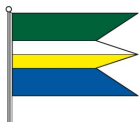
Podľa § 8 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja PRO obce pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- a) súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- b) hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- c) analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- d) určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- e) stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- f) analýzu finančných potrieb a možností financovania Programu rozvoja obce.

Programová časť obsahuje najmä:

- a) zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce,
- b) inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce,

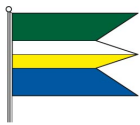
- c) finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) systém monitorovania a hodnotenia plnenia Programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
- e) časový harmonogram realizácie Programu rozvoja obce.

V procese spracovania PRO obce Pusté Čemerné bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, pričom cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, ľudských, materiálnych a finančných. Táto časť spracovania PRO predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia do budúcnosti. Základné zdroje informácií pre tvorbu analýzy poskytla obec Pusté Čemerné a využité boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepčné materiály (územne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR, a pod.). Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýz boli získané formou prieskumu realizovaného partnerským tímom priamo v obci, rozhovormi s pracovníkmi obec, zástupcami samosprávy a občanmi.

Následne sa zadefinovali problémové oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul z pripravených SWOT analýz, konkrétne z ich slabých stránok a ohrození. Na základe tohto sa získala stratégia rozvoja obce so základnými prioritami jej smerovania v budúcnosti. Obsah stratégie takto predkladá riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Celková stratégia rozvoja obce je rozdelená na víziu, strategický cieľ, prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplynuli opatrenia a následne aktivity.

Aktivity, ktoré si obec zadefinovala sa pretavili do akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Akčný plán obsahuje podrobný plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období, daným spôsobom a danými prostriedkami pre dosiahnutie cieľov PRO obce. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. Ďalej je tu konkretizovaná zodpovednosť za ich realizáciu a ukazovatele na hodnotenie úspešnosti plnenia cieľov, pričom boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.

1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

1.3.1 Charakteristika PRO

Prostredníctvom PRO bude obec Pusté Čemerné naplňať svoje rozvojové plány a tým zabezpečovať svoj rozvoj v budúcnosti. Dokument predstavuje súbor prioritných oblastí, opatrení a cieľov smerujúcich k oživeniu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Dokument PRO sa skladá sa z nasledovných častí:

- **metodická časť PRO** – opisuje význam a metodiku spracovania PRO, bližšie charakterizuje význam a ciele dokumentu, opisuje metodiku a spôsob spracovania dokumentu, približuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentmi na podporu regionálneho rozvoja pre obdobie 2015 - 2020,
- **analyticko-strategická časť PRO** – predstavuje hospodárske a sociálne východiská obce Pusté Čemerné, ktoré predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja, opisuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie, konkrétne víziu obce, stratégiu rozvoja obce,
- **programová a realizačná časť PRO** – obsahuje jednotlivé priority a akčné plány, ide o realizačnú časť s možnosťami finančného, inštitucionálneho, organizačného zabezpečenia realizácie PRO a jeho následný monitoring a vyhodnotenie.

1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty

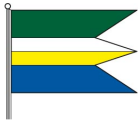
Definované prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia a aktivity PRO obce sú v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

Dokumenty nadnárodnej úrovne:

- **Stratégia Európa 2020**

Európa 2020 je desaťročná stratégia Európskej únie v oblasti rastu. Nezameriava sa však iba na prekonanie krízy, ale jej cieľom je odstrániť nedostatky aktuálneho rastového modelu a vytvoriť podmienky pre taký typ rastu, ktorý je inteligentnejší, udržateľnejší a inkluzívnejší. Na účely hodnotenia pokroku bolo v rámci stratégie nastavených päť hlavných cieľov, ktoré by EÚ mala splniť do roku 2020. Týkajú sa zamestnanosti, vzdelávania, výskumu a inovácie, sociálneho začlenenia a chudoby a oblasti klímy a energetiky. Základom stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

- Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii.

- Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje.
- Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

• **Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 - 2020**

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2015 - 2020 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2020.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne naplňať stratégiu inteligentného, udržateľného, inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

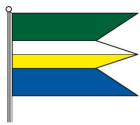
Hlavným cieľom PD SR je zvyšovanie kvality života obyvateľov SR prostredníctvom vytvárania nových pracovných miest, inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu.

Priority pre financovanie:

1. Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
2. Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
3. Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
4. Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
5. Moderná a profesionálna verejná správa.

Operačné programy (OP)

1. **Výskum a inovácie (VaI)** – špecifická priorita: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií, podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií. Zlepšiť dostupnosť, využívanie a kvalitu informačno-komunikačných technológií. Zvýšenie konkurencie schopnosti malých a stredných podnikov, poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRH). Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania.
2. **Integrovaná infraštruktúra (II)** – špecifická priorita: Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach,
3. **Ľudské zdroje (ĽZ)** – špecifická priorita: Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily. Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii. Investície do vzdelávania, rozvoja schopností a celoživotného vzdelávania.
4. **Kvalita životného prostredia (KŽP)** – špecifická priorita: Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov. Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzanie a riadenie rizika.

5. **Efektívna verejná správa (EVS)** – špecifická priorita: Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality. Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektívnosť verejnej správy.
6. **Integrovaný ROP (IROP)** – špecifická priorita: Regionálna infraštruktúra a politika.

Prehľad investičnej stratégie IROP

Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

Prioritná os č. 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch

Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.

Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou

Špecifický cieľ č. 5.1.1 Financovanie prevádzkových nákladov MAS spojených s riadením uskutočňovania stratégií CLLD, zakladanie nových a podpora existujúcich mikro a malých podnikov, samostatne zárobkovo činných osôb, družstiev

Špecifický cieľ č. 5.1.2 Rozvoj základnej infraštruktúry v oblastiach:

- dopravné prepojenie a dostupnosť sídiel,
- sociálne služby a komunitné služby,
- podpora lokálnych ekologických služieb,
- výstavba a obnova mestských trhových priestorov za účelom podpory lokálnych producentov.

Samostatným režimom sa budú riadiť programy:

- **Technická pomoc (TP)**
- **Rybné hospodárstvo (RH)**
- **Program rozvoja vidieka (PRV)**
- **Európska územná spolupráca (EÚS)**
- **Program INTERACT (PI)**

Dokumenty národnej úrovne:

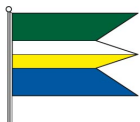
- **Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na roky 2014 - 2020**

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného

rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NSRR je zároveň východiskový dokument pre spracovanie nového programového dokumentu na využívanie finančných prostriedkov z fondov EÚ po roku 2013.

V súlade s Lisabonskou stratégiou, v ktorej je stanovený cieľ vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku, ktorá je charakterizovaná rastom, sociálnou súdržnosťou a úctou k životnému prostrediu, bude potrebné i naďalej v Slovenskej republike zamerať pozornosť na rozvoj: ľudských zdrojov, podnikateľského prostredia, vedy, výskumu a inovácií, životného prostredia.

Strategickým cieľom NSRR je „Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.“

Prioritné oblasti národného rozvoja:

Prioritná oblasť 1: Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2: Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3: Zamestnanosť

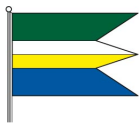
Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

- **Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska** (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko
- **Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013**
- **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja** (schválená uznesením vlády SR)
- **Národný program reforiem SR na r. 2011 – 2014** (schválený uznesením vlády SR)
- **Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013** (schválená uznesením vlády SR)
- **Politika súdržnosti v rokoch 2014 - 2020**
- **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015**
- **Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky** – zásadou vytýčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov

Dokumenty regionálnej úrovne:

- **Program rozvoja Košického samosprávneho kraja (KSK) na roky 2014 - 2020.**

Strategické ciele Košického kraja vyplývajúce z Národnej stratégie, z analýzy sociálno-ekonomickej situácie Košického kraja, ako aj analýzy limitov a možností rozvoja a potreby zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja, z Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre Košický kraj vyplynuli nasledovné strategické ciele:

1. posilnenie produktivity a konkurencieschopnosti kľúčových a perspektívnych odvetví priemyslu a služieb najmä s dôrazom na ich exportnú výkonnosť a inovácie produktov, procesov a služieb,
2. vytvorenie silného metropolitného centra Košice – Prešov,
3. komplexný rozvoj kraja a posilnenie podielu vidieckych regiónov na hospodárstve Košického kraja,
4. nadregionálna dostupnosť územia, kvalita služieb, cezhraničná spolupráca a rozvoj nadregionálnych väzieb, využitie hospodárskeho a kultúrneho potenciálu regiónu,
5. vytváranie podmienok pre rozvoj zelenej ekonomiky a tzv. zelených pracovných príležitostí.

Základnou úrovňou realizácie národnej stratégie sú kraje/VÚC na úrovni NUTS 3 ako administratívne celky spoluvytvárané štruktúrou sídiel na svojom území. Filozofia, prístupy a princípy, na ktorých je založená stratégia regionálneho rozvoja SR, rešpektujú úlohu a zodpovednosť jednotlivých krajov za rozvoj ich území.

Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov pri súčasnom zvyšovaní kvality života ich obyvateľov a pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Stratégia rozvoja VÚC KE vychádza z variantného scenára **rozvoja regionálnych centier**, pričom dochádza k **súčinnosti** využitia podporných prostriedkov s vyššou efektívnosťou prostredníctvom regionálnej samosprávy (kvalitná regionálna politika vyšších územných celkov – predpokladaný synergický efekt).

Priority programového obdobia:

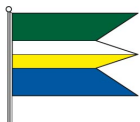
Prioritná oblasť 1: Veda, výskum, inovácie

Prioritná oblasť 2 a 3: Ľudské zdroje a zamestnanosť

Hospodárske aktivity a zamestnanosť je vhodné smerovať najmä do oblastí:

1. malé a stredné podnikanie,
2. revitalizácia hnedých parkov,
3. komplexný rozvoj turizmu,
4. realizácia opatrení protipovodňovej prevencie, obnovy a tvorby životného prostredia,
5. energetické hospodárstvo, energetické úspory a obnoviteľné zdroje energie,
6. infraštruktúra,

7. odpadové hospodárstvo, separovaný zber, likvidácia čiernych skládok,
8. obnova, údržba, dobudovanie komunikácií,
9. regenerácia sídiel – bytová výstavba, dobudovanie občianskej vybavenosti, obnova a údržba zelene a verejných priestranstiev,
10. rozvoj kultúry a športu,
11. rozvoj informatizácie na miestnej i regionálnej úrovni.

Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Hlavnými prioritnými oblasťami vo vzťahu k rastu výkonnosti a konkurencieschopnosti by mali byť:

- zamestnanosť,
- vzdelávanie a veda,
- výskum a inovácie vo výrobe i v službách.

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné zdroje energie

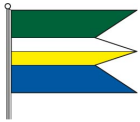
K životnému prostrediu a jeho ochrane je potrebný komplexný prístup, formou komplexnej stratégie s dôrazom na:

- zrevidovať ceny za environmentálne služby na základe princípu „znečisťovateľ platí“,
- klásť dôraz na kvalitný a aktualizovaný územný plán,
- pokračovať v zmene palivovej základne na obnoviteľné zdroje energie,
- zvyšovanie energetickej účinnosti,
- v plánoch vodného hospodárstva podľa povodí uplatňovať integrovaný manažment vodných zdrojov,
- vypracovať komplexný program mapovania kontaminovaných lokalít priemyselného pôvodu a zhodnotiť potenciálne riziká pre životné prostredie s návrhom opatrení,
- zlepšiť manažment chránených území a území NATURA 2000.

1.3.3 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy

1.3.3.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny

Pri realizácii aktivít spadajúcich do územia NATURA 2000 bude potrebné uplatňovať ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. (zákon o ochrane prírody a krajiny).

1.3.3.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor

Podľa stanoviska vo veci **ochrany poľnohospodárskej pôdy**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 12 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a §13 tohto zákona, v zmysle ktorého návrhy nepoľnohospodárskeho využitia poľnohospodárskej pôdy pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie musia byť odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor právnych prostriedkov, referát pôdohospodárstva.

Podľa stanoviska vo veci **ochrany lesných pozemkov**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v zmysle § 6 ods. 1 až 3 je spracovateľ dokumentácie povinný dbať na ochranu lesných pozemkov, na zabezpečenie funkcií lesov navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov.

1.3.3.3 Krajský pamiatkový úrad

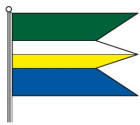
Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnutelnú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnutelná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamätihodnosti obce v Evidencii pamätihodností obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

1.4 Základné pojmy

Akčný plán – predstavuje súbor logicky a hierarchicky prepojených súčastí programu podporujúcich realizáciu strategického cieľa, pričom súčasťou akčného plánu sú špecifické ciele, opatrenia a úlohy.

Centrálny koordinačný orgán (CKO) - Dňa 13. marca 2013 bol prijatý zákon č. 60/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Uvedeným zákonom došlo k presunu kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) v oblasti koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ na ÚV SR s účinnosťou od 1. apríla 2013. Od tohto dátumu ÚV SR vykonáva funkciu CKO a zodpovedá za prípravu PD SR na obdobie 2015 - 2020.

Cieľ Európska územná spolupráca – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z ERDF. V rámci cieľa Európska územná spolupráca sa z ERDF podporuje: cezhraničná spolupráca (podporované regióny na úrovni NUTS 3); nadnárodná spolupráca (regióny na úrovni NUTS 2); medziregionálna spolupráca (celé územie Európskej únie).

Cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z KF, ERDF a ESF. Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelia medzi tieto 3 kategórie regiónov úrovne NUTS 2: menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27; prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27; viac rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

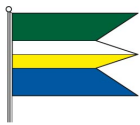
Činnosť (aktivita) – v rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotným vstupmi a výstupmi (výsledkami).

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európska únia – je politické a ekonomické zoskupenie demokratických štátov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich

priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF) – ide o finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politík členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou území ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

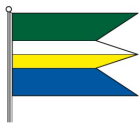
Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou priľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítané na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90% priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Kritická oblasť – je to problémová oblasť, ktorá najviac obmedzuje budúci rozvoj a preto potrebuje zásah verejnej správy – alokáciu verejných financií. Kritická oblasť predstavuje ďalšiu etapu programovania, v ktorej sa vytvárajú logické štruktúry (SWOT) z voľne združených faktov v popisnej analýze.

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja – Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Opatrenie – prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpôr k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania). Ide vlastne o pomenovanie zásahu verejnej správy za účelom dosiahnutia špecifických cieľov. Opatrenie obsahuje nástroje, ktoré môžu mať charakter programu, projektu, založenia inštitúcie, regulácie prostredníctvom normy, finančného mechanizmu (grantová alebo pôžičková schéma). Opatrenie okrem toho predstavuje súbor činností smerujúcich k efektívnej alokácii verejných zdrojov a vymedzuje priestor pre spoluprácu všetkých partnerov s dlhodobým záujmom v území.

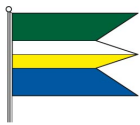
Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Partnerská dohoda – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národnú stratégiu regionálneho rozvoja. Tento dokument predstavuje primárny nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v

regiónu. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

Doplnkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75% z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovnejších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

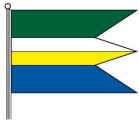
Priorita – všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Ide teda o výber a stanovenie dôležitosti v rámci každej úrovne programu. Kritériom pre výber sú realizovateľnosť, ekonomická efektivita, ale ak politická priechodnosť. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Prioritná os – jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/špecifickej priorite Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR na roky 2015 - 2020.

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika, NUTS II – Región Bratislavský kraj, západné Slovensko, stredné Slovensko, východné Slovensko, NUTS III – kraje, NUTS IV – okresy, NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán – jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo

štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjmom vykonávajúcim operácie.

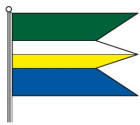
Strategický cieľ – predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce a životných podmienok v časovom horizonte, na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ. Ide vlastne o modelovaný stav obce, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Predstavuje výsledok pôsobenia opatrení a úloh pri naplnení základných východísk.

Špecifický cieľ – je odvodený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Predstavuje popísanie stavu, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Ide o vyjadrenie určitého zámeru ako riešiť časť zo súboru problémov, ktoré rieši strategický cieľ. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG), ku ktorým sa samostatne priraduje Kohézny fond.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. Trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu. Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Úloha – predstavuje hierarchicky najnižšie postavenú zložku programu, pričom má nasledujúcu charakteristiku: špecifická činnosť vykonávaná v rámci opatrenia, najkonkrétnejšie pomenovanie riešenia problému, obsahuje zodpovednosť, termíny a financovanie.

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

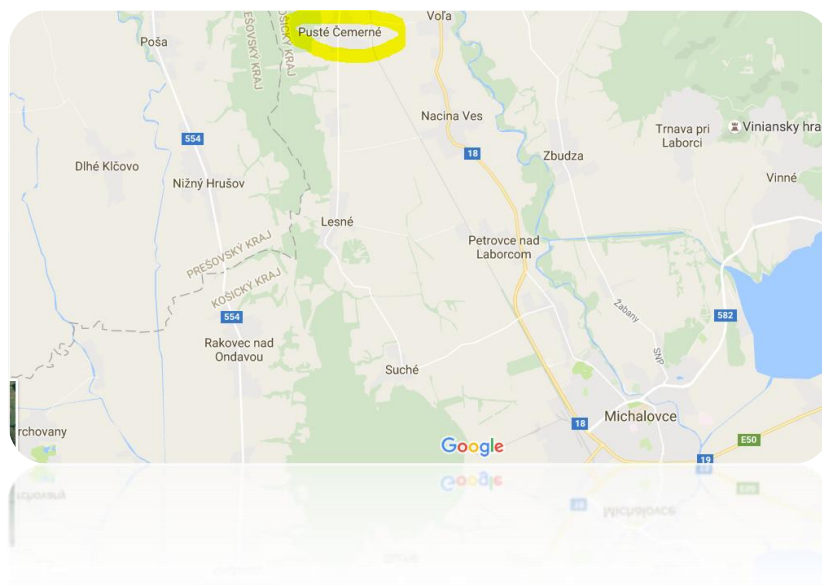
2 AUDIT HOSPODÁRSKÝCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝCH ZDROJOV

2.1 Charakteristika obce

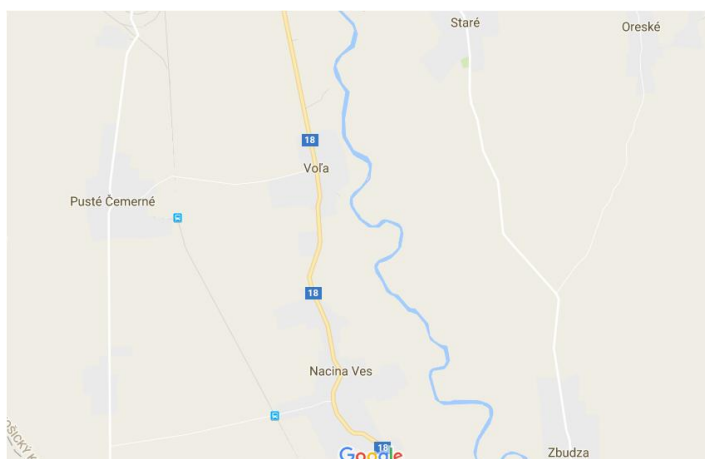
2.1.1 Geografická charakteristika

Základná charakteristika územia obce Pusté Čemerné:

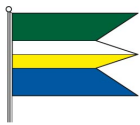
Pusté Čemerné je obec na Slovensku v okrese Michalovce, ktorá leží v laboreckom výbežku Východoslovenskej nížiny.

Obr. č. 1 – Lokalizácia obce v rámci okresu Michalovce

Obr. č. 2 – Detail lokalizácie okolia obce Pusté Čemerné

Obr. č. 3 – Detail lokalizácie centra obce Pusté Čemerné

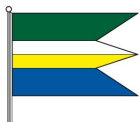
2.1.2 Historický vývoj obce

Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1254. Archeologické, písomné a jazykové doklady vedú k poznatku, že obec bola obývaná už v mladšej dobe kamennej - v neolite.

Dedina Čemerné sa v písomnostiach od 13. storočia vyskytuje pravidelne pod názvom „Chemernye“, čo bol tvar staršieho slovenského názvu „Čemerná“ (Ves). Jej názov korení v slove „Čemer“ - choroba a „Čemerica“ - byliny, ktorá lieči túto chorobu. Názov „Márk-Csemernye“ sa datuje od roku 1473. Od roku 1920 sa používa oficiálny názov obce „Pusté Čemerné“.

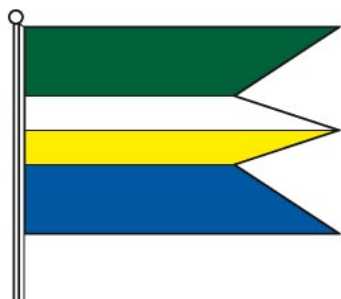
Čemerná (Ves) nepochybne existovala už pred 13. storočím, prípadne pred 11. storočím. Obec patrila viacerým zemepánom a často menila majiteľov. Pred rokom 1332 bola farnosťou s Kostolom sv. Alžbety. Miestne sídlisko malo v roku 1 600 obývaných 13 poddanských domov, kúriu zemanov, kostol, faru aj školu. Na prelome 16. a 17. storočia bolo Čemerné stredne veľkou dedinou s poddanským, zemianskym aj farským obyvateľstvom. V priebehu 17. storočia sedliacke domácnosti schudobneli a ubúdalo ich. V dôsledku toho, bolo Čemerné na prelome 17. a 18. storočia len malou dedinkou. Koncom 18. storočia bol v barokovo-klasicistickom štýle postavený gréckokatolícky Chrám sv. Mikuláša.

Obec vlastní samostatnú originálnu mapu z roku 1866 „Parzellen-Protocoll“, ktorá pomohla pri zrekonštruovaní obyvateľstva a je prvým hodnoverným historickým materiálom, z ktorého poznáme všetkých vlastníkov tunajších domov a rozsah majetku grófa Alexandra Szirnaya. Z dnes žijúcich rodov v Pustom Čemernom žili už v roku 1866 títo obyvatelia týchto rodov: Antolič, Babjak, Berila, Dančišin, Fenin, Gera, Holej, Jáger,

Jevin, Koščo, Mikloš, Polák, Staurovský, Ščerba. Vtedajší obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, drevorubačstvom a z časti aj pálením uhlia

2.1.3 Heraldické znaky obce

Blazón erbu:

V modrom štíte na zelenej pažiti so striebornými kameňmi medzi dvoma zelenými smrekmi stojaci strieborný obrátený, ohliadajúci sa srnec v zlatej zbroji.

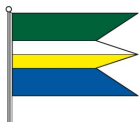
Komentár: Prírodný motív podľa pečate obce z konca 19. stor.

Dátum prijatia: 25.07.1997

Číslo uznesenia: OZ - 27/97

Signatúra HR SR: P-90/1997

Autori: Peter Kónya, Leon Sokolovský, Sergej Pančák

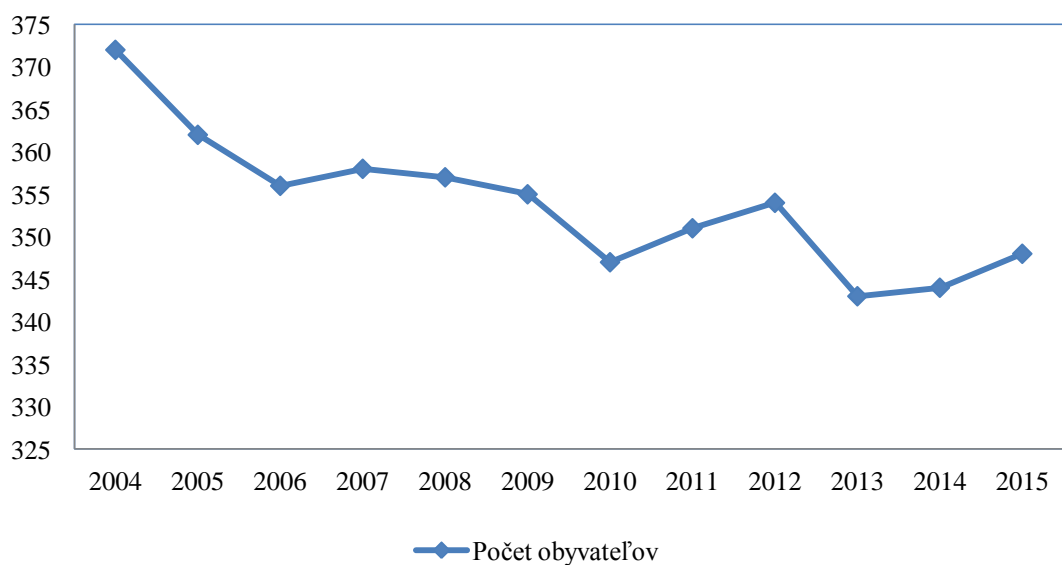
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce

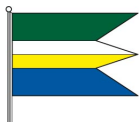
Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2015

Rok	Počet obyvateľov
2004	372
2005	362
2006	356
2007	358
2008	357
2009	355
2010	347
2011	351
2012	354
2013	343
2014	344
2015	348

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

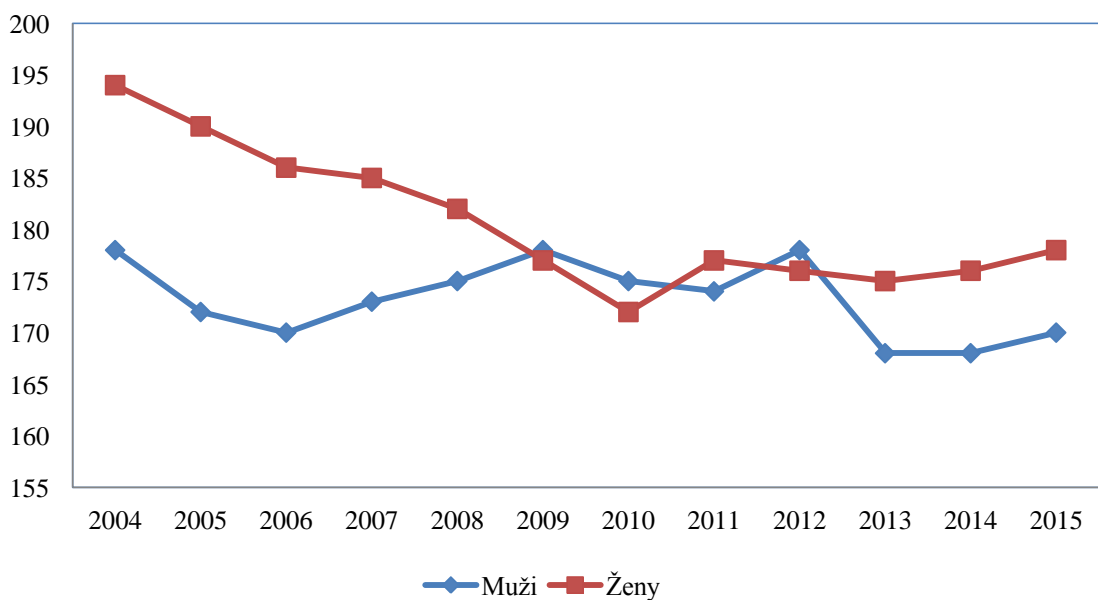
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2004 - 2015

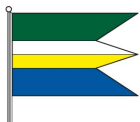
Tabuľka č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2004 - 2015

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2004	178	194	372
2005	172	190	362
2006	170	186	356
2007	173	185	358
2008	175	182	357
2009	178	177	355
2010	175	172	347
2011	174	177	351
2012	178	176	354
2013	168	175	343
2014	168	176	344
2015	170	178	348

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

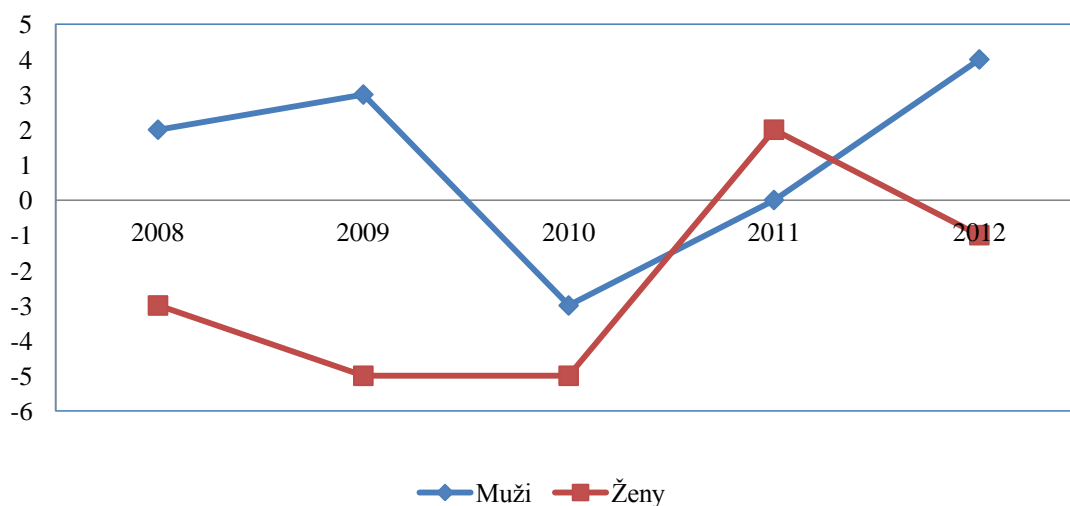
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2004 - 2015

Tabuľka č. 3: Prírastok / úbytok obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2008 - 2012

Rok	Živonarodení		Zomrelí		Prírodný prírastok / úbytok		Prírastok / úbytok sťahovaním		Celkový prírastok / úbytok	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
2008	4	1	1	3	3	-2	-1	-1	2	-3
2009	1	0	3	7	-2	-7	5	2	3	-5
2010	0	2	4	6	-4	-4	1	-1	-3	-5
2011	1	1	2	0	-1	1	1	1	0	2
2012	1	1	3	4	-2	-3	6	2	4	-1

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

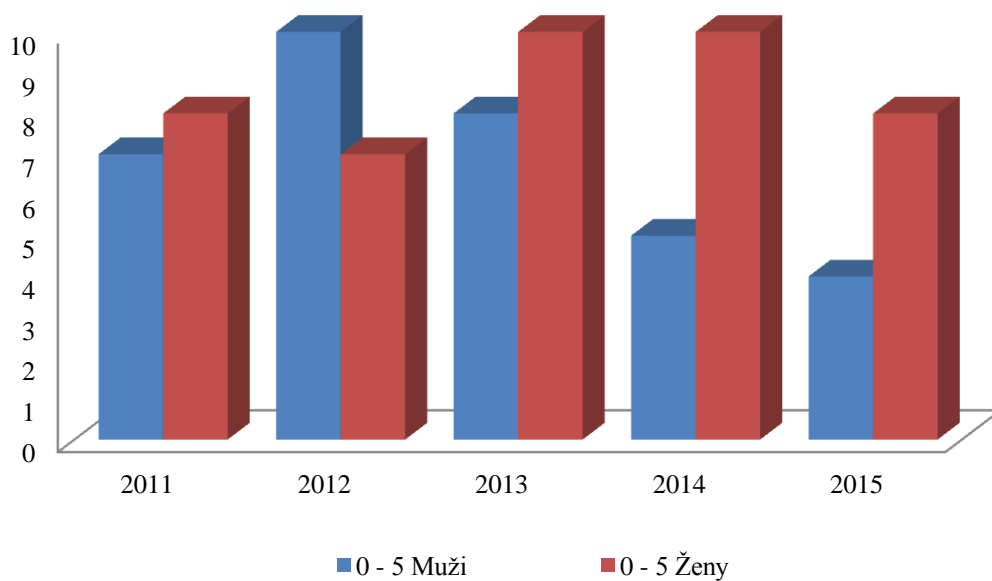
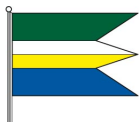
Graf č. 3: Prírastok / úbytok obyvateľov v rokoch 2008 - 2012

2.2.2 Rozdelenie obyvateľov obce podľa veku a pohlavia

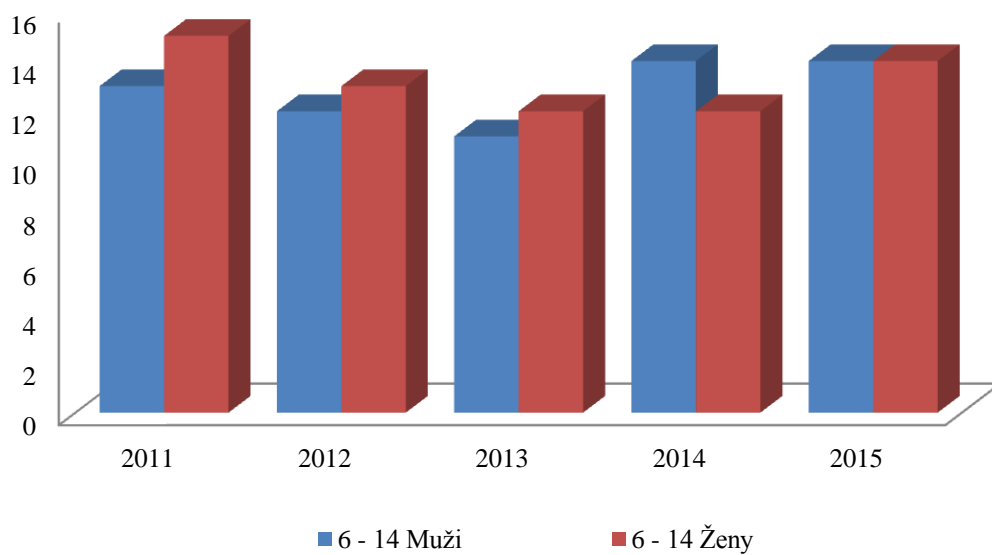
Tabuľka č. 4: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2011 - 2015

Vek	0 - 5		6 - 14		15 - 64		65 a viac		Spolu
Rok	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy	
2011	7	8	13	15	132	123	22	31	351
2012	10	7	12	13	134	127	22	29	354
2013	8	10	11	12	133	129	16	24	343
2014	5	10	14	12	131	129	18	25	344
2015	4	8	14	14	126	125	26	31	348

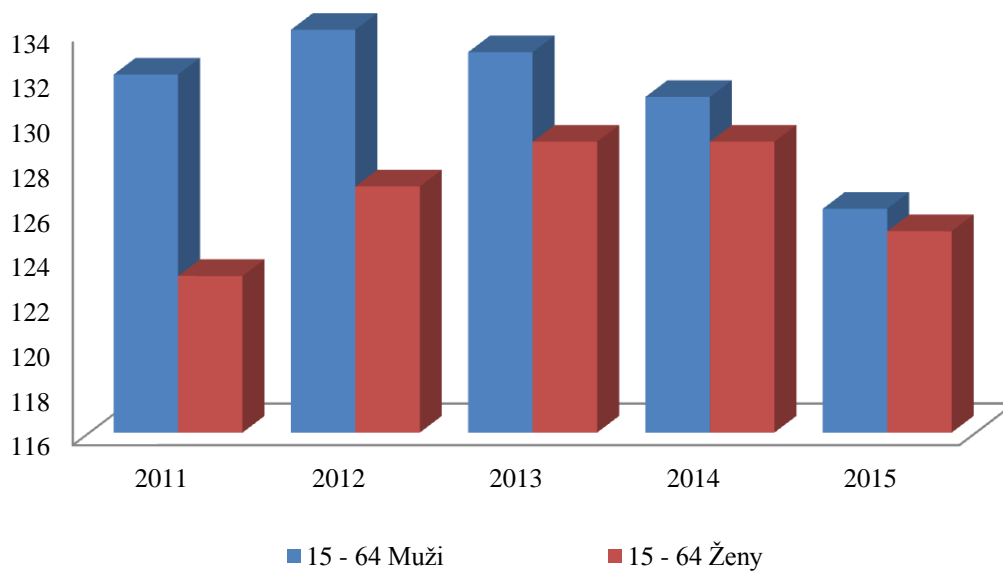
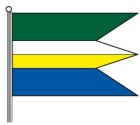
Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

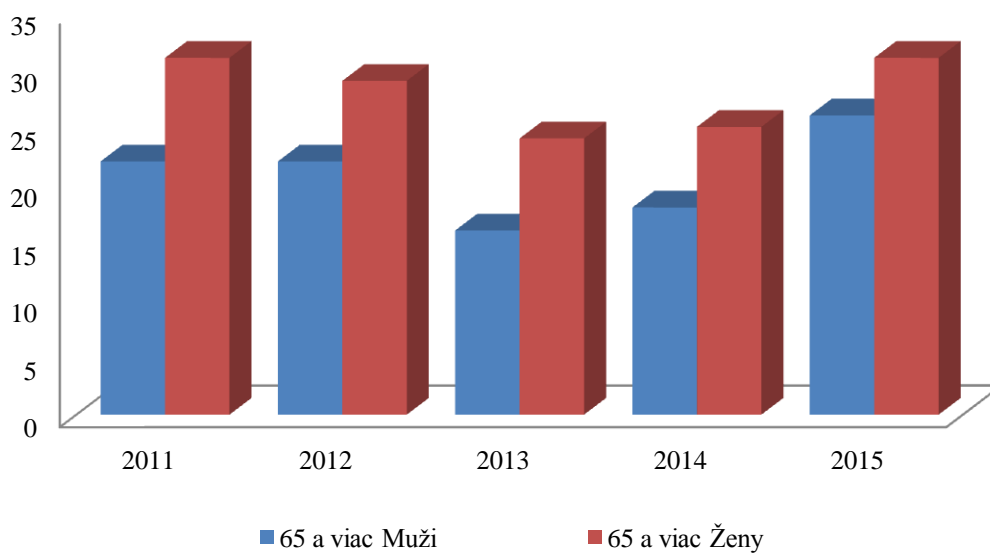
Graf č. 4a: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2011 - 2015

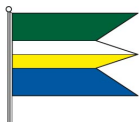
Graf č. 4b: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2011 - 2015

Graf č. 4c: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2011 - 2015

Graf č. 4d: Veková štruktúra obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2011 - 2015

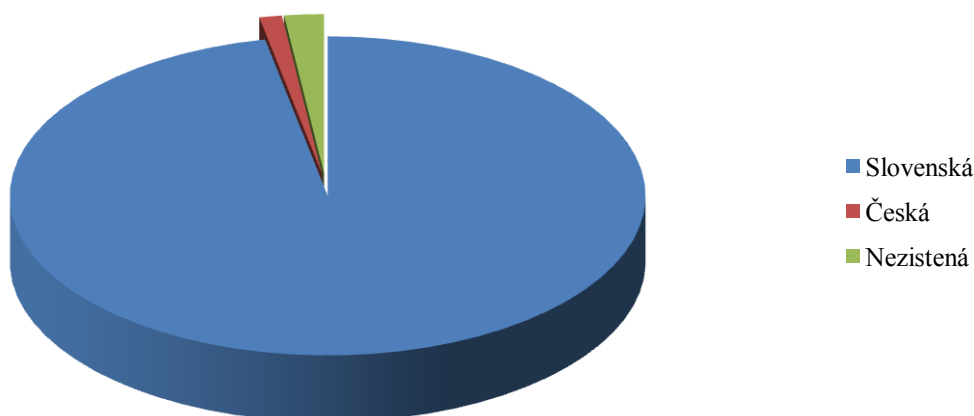

2.2.3 Národnostné zloženie obyvateľstva

Tabuľka č. 5: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	Počet obyvateľov	%
Slovenská	337	96,84
Česká	4	1,15
Nezistená	7	2,01
Spolu	348	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011, obec

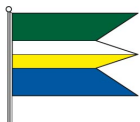
Graf č. 5: Štruktúra obyvateľov podľa národnosti

2.2.4 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Tabuľka č. 6: Štruktúra obyvateľov podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

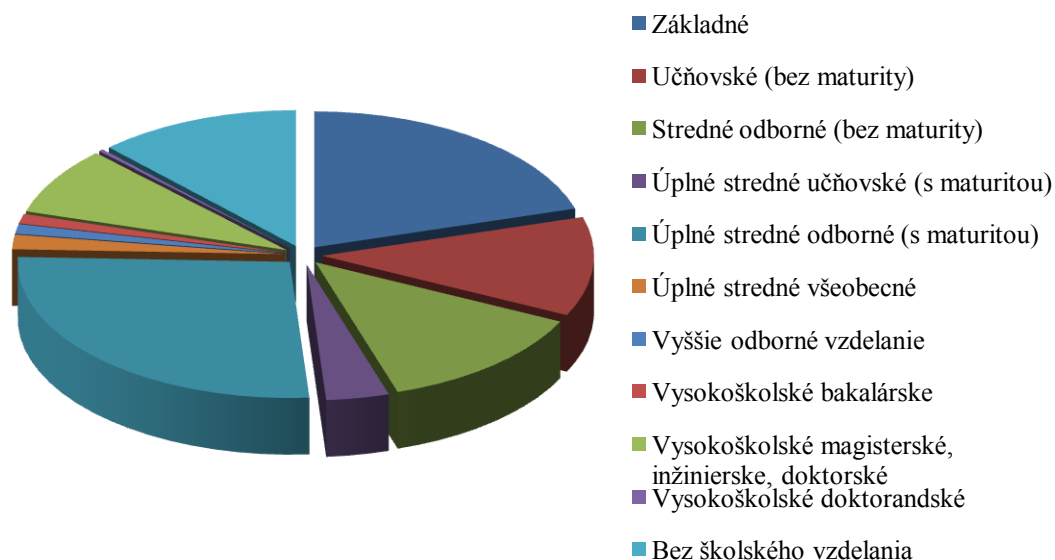
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Počet obyv.	%
Základné	71	20,40
Učňovské (bez maturity)	41	11,78
Stredné odborné (bez maturity)	45	12,93
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	13	3,74
Úplné stredné odborné (s maturitou)	93	26,72
Úplné stredné všeobecné	6	1,72
Vyššie odborné vzdelanie	4	1,15
Vysokoškolské bakalárske	4	1,15
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	28	8,05

Vysokoškolské doktorandské	1	0,29
Bez školského vzdelania	42	12,07
Nezistené	0	0,00
Spolu	348	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SODB 2011

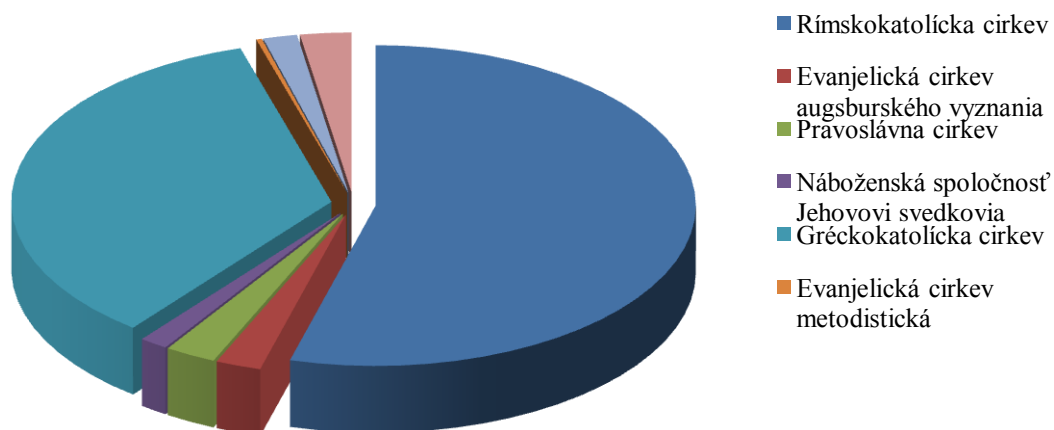
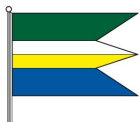
Graf č. 6: Štruktúra obyvateľov podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

2.2.5 Vierovyznanie

Tabuľka č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

Náboženské vyznanie / cirkev	počet	%
Rímskokatolícka cirkev	189	54,31
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	8	2,30
Pravoslávna cirkev	9	2,59
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	5	1,44
Gréckokatolícka cirkev	121	34,77
Evanjelická cirkev metodistická	1	0,29
Bez vyznania	6	1,72
Nezistené	9	2,59
Spolu	348	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SODB 2011

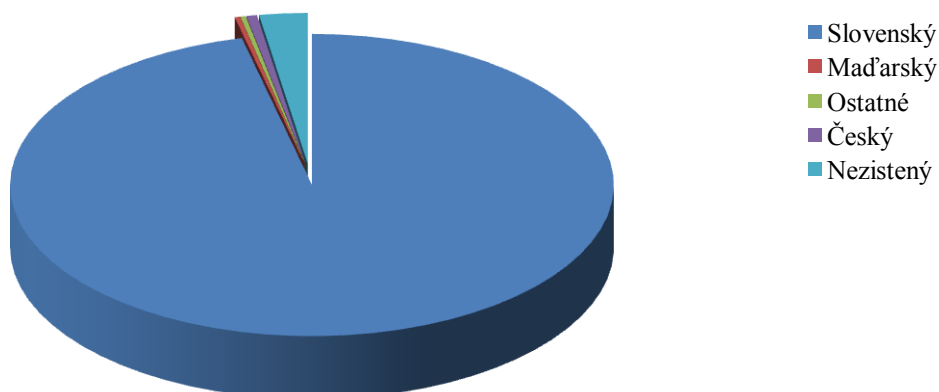
Graf č. 7: Štruktúra obyvateľov podľa náboženského vyznania

2.2.6 Zloženie obyvateľstva podľa jazyka

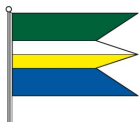
Tabuľka č. 8: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka

Materinský jazyk	Spolu	%
Slovenský	335	96,26
Maďarský	1	0,29
Ostatné	1	0,29
Český	2	0,57
Nezistený	9	2,59
Spolu	348	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

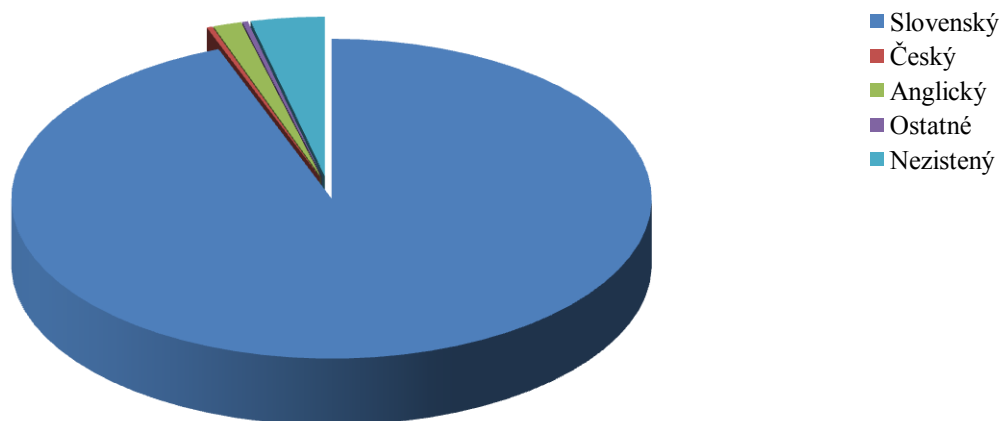
Graf č. 8: Štruktúra obyvateľov podľa materinského jazyka

Tabuľka č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti

Jazyk používaný na verejnosti	Spolu	%
Slovenský	328	94,25
Český	1	0,29
Anglický	5	
Ostatné	1	0,29
Nezistený	13	3,74
Spolu	348	98,56

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

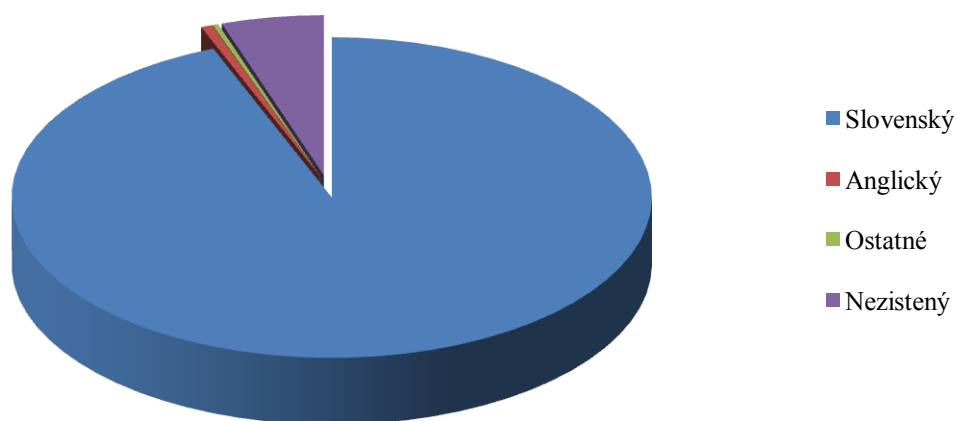
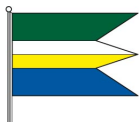

Graf č. 9: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka na verejnosti

Tabuľka č. 10: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti

Jazyk používaný v domácnosti	Spolu	%
Slovenský	327	93,97
Anglický	2	0,57
Ostatné	1	0,29
Nezistený	18	5,17
Spolu	348	100,00

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

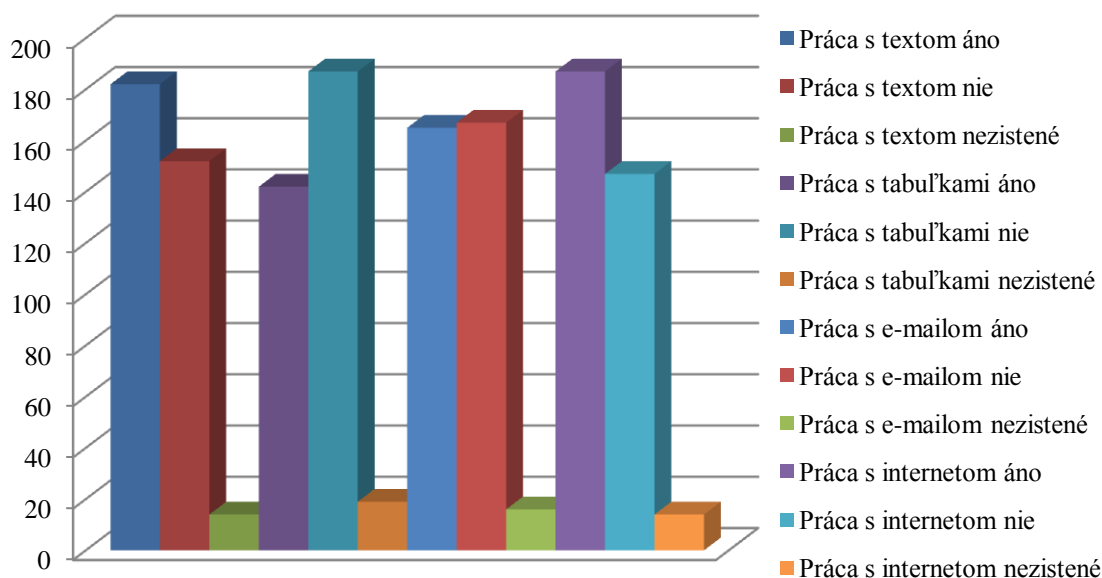
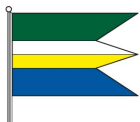
Graf č. 10: Štruktúra obyvateľov podľa najčastejšie používaného jazyka v domácnosti

2.2.7 Počítačová gramotnosť obyvateľstva

Tabuľka č. 11: Štruktúra obyvateľov podľa počítačových znalostí

Počítačové znalosti		Počet
Práca s textom	áno	182
	nie	152
	nezistené	14
Práca s tabuľkami	áno	142
	nie	187
	nezistené	19
Práca s e-mailom	áno	165
	nie	167
	nezistené	16
Práca s internetom	áno	187
	nie	147
	nezistené	14

Zdroj: ŠÚ SR - SOBD 2011

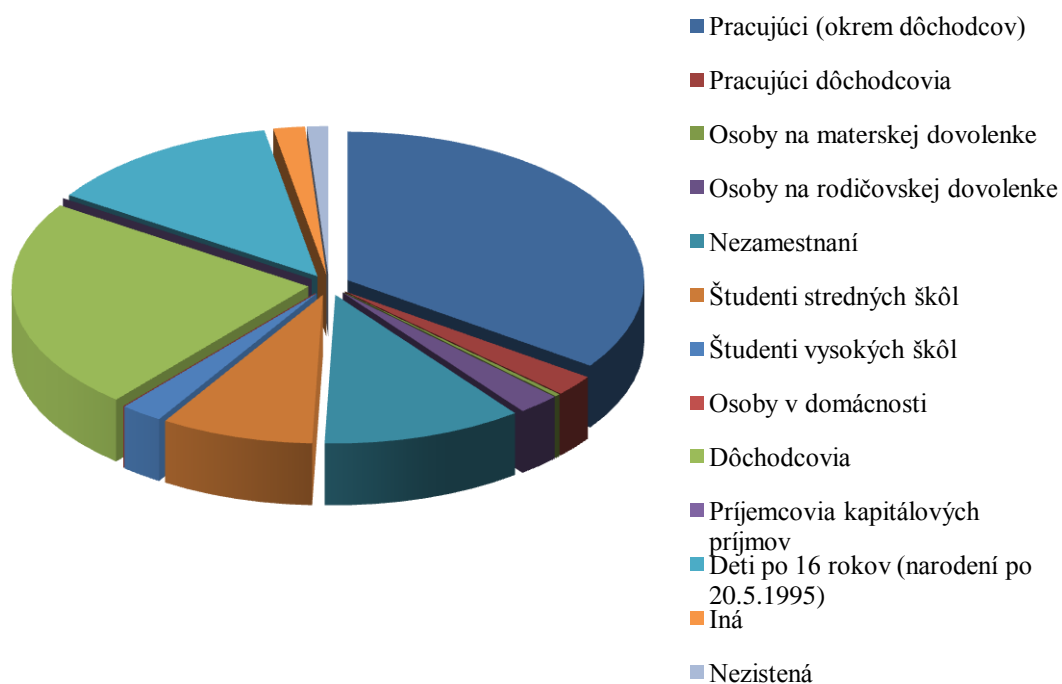
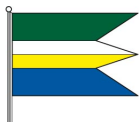
Graf č. 11: Štruktúra obyvateľov podľa počítačových znalostí

2.2.8 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Tabuľka č. 12: Štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita	Spolu	%
Pracujúci (okrem dôchodcov)	121	34,77
Pracujúci dôchodcovia	8	2,30
Osoby na materskej dovolenke	1	0,29
Osoby na rodičovskej dovolenke	8	2,30
Nezamestnaní	38	10,92
Študenti stredných škôl	29	8,33
Študenti vysokých škôl	8	2,30
Osoby v domácnosti	0	0,00
Dôchodcovia	80	22,99
Príjemcovia kapitálových príjmov	0	0,00
Deti do 16 rokov (narodení po 01.5.2016)	45	12,93
Iná	6	1,72
Nezistená	4	1,15
Spolu	348	100,00

Zdroj: ŠÚ SR – SOBD 2011

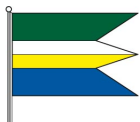
Graf č. 12: Štruktúra obyvateľov podľa ekonomickej aktivity

2.3 Technická infraštruktúra

2.3.1 Technická vybavenosť

Tabuľka č.16: Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

Infraštruktúra - jednotka	Údaj
Pošta – počet	nie
PSČ	07 222 p. Strážske
Cesty I. triedy – km	0
Cesty II. triedy – km	0
Cesty III. triedy – km	2,1 km
Rýchlostné cesty – km	0
Iné cesty – km	2,0 km
Cesty v majetku obce celkom – km	4,1 km
Železničná sieť – km	2 km
Plyn – m	4159,0 km
Kanalizácia – m	0
ČOV – typ, či slúži iba pre obec	nie

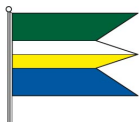
Vodovod – m	6865 km
Vodný zdroj	Starina
Zber TKO	
- Klasický	áno
- Separovaný	áno
Domové ČOV – ks	nie
Spôsob vykurovania	plynom, kotly na drevo a kozuby
Vedenie el. energie	
- Vzdušné	áno
- Káblové	
Železničná stanica	1
Autobusová zastávka – počet	2
Telefónny rozvod – typ	účastnícky rozvod, 1x sieťový rozvod
Internet – typ	Minet , s.r.o.
Rozhlas	obecný
Káblová TV	nie
Signál Orange – kvalita	dobrá
Signál T-Mobile – kvalita	veľmi dobrá
Signál O2 – kvalita	dobrá

Zdroj: obec

2.3.2 Domový a bytový fond

Tabuľka č. 17: Domový a bytový fond

Počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
Domov spolu				
Trvale obývaných domov	100	1	48	149
v tom vlastníctvo:				
štátu				
bytového družstva				
obce				
fyzickej osoby	100	1	48	149
právnickej osoby				
ostatných				
Ubytovacích zariadení bez bytu				
Neobývaných domov	34			34
z toho určených na rekreáciu				
Priemerný vek domu	50			
Bytov spolu				
v tom: trvale obývané				

z toho družstevné				
byty vo vlastníctve občana v bytovom dome				
neobývané				
neobývané z dôvodu zmeny užívateľa				
neobývané, určené na rekreáciu				
neobývané, uvoľnené na prestavbu				
neobývané, nespôsobilé na bývanie				
neobývané po kolaudácii				
neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní				
neobývané z iných dôvodov				
nezistené				

Zdroj: obec

2.3.3 Civilná a protipožiarna ochrana

Civilná ochrana (skr. CO) je sústava úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva, ako aj národného hospodárstva. Tento termín zahŕňa aj organizácie a inštitúcie vykonávajúce tieto úlohy (civilná obrana) a opatrenia (civilná ochrana obyvateľstva). Spočíva najmä v analýze možného ohrozenia, vo vykonávaní opatrení na zníženie alebo elimináciu rizík ohrozenia a v odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí, vrátane ohrozenia civilného obyvateľstva počas vojenských konfliktov. V obci sa zabezpečuje priebežne. V obci je zriadený dobrovoľný hasičský zbor.

2.4 Sociálna infraštruktúra

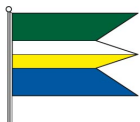
2.4.1 Škola a predškolské zariadenia

Materská a Základná škola - sa v obci nenachádzajú, pre predprimárne a primárne vzdelávanie obyvateľia obce využívajú školské zariadenia v Strážskom.

2.4.2 Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti

Folklór patrí na Slovensku medzi najväčšiu pýchu krajiny. Každý región i dedina má svoj vlastný charakter a svoj vlastný folklór. V obci Pusté Čemerné šíria ľudové piesne a udržiavajú naše regionálne zvyky a tradície folklórne spevácke skupiny Čemerňanka a Čemerina. FSS Čemerňanka sa už predstavila na viacerých folklórnych slávnostiach, asi najvýznamnejšie možno hodnotiť ich účinkovanie na folklórnom festivale Jánošíkovské dni v Terchovej. Na prezentáciu folklórnych tradícií, zvykov a piesni sa na území obce usporadúva folklórny festival „U Čemernim vešelo“.

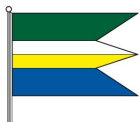
Obec pravidelne pripravuje kultúrne podujatia pre obyvateľov obce – pocta starším, oslavy medzinárodného dňa detí, Vianočné pásmo, oslavy príchodu nového roka, výročie prvej písomnej zmienky o obci, ako aj ďalšie významne sviatky a jubileá. K dispozícii obyvateľom je aj malá obecná knižnica. Dom kultúry, ktorý je súčasťou obecného úradu v súčasnosti zabezpečuje kultúrno–spoločenské požiadavky obyvateľov obce, keďže zastáva kľúčovú úlohu pri organizovaní významných kultúrnych podujatí. Po realizácii projektu centrálnej oddychovej zóny obce sa stane významným priestorom pre rozvoj kultúry, vzdelávania, športu, voľno–časových aktivít a oddychu aj areál obecného parku, amfiteátra, hravej detskej zóny a viacúčelového športového ihriska.

V rámci športu sa úspešnou históriou môže hrdiť futbalové družstvo TJ Pusté Čemerné, ktoré obhajuje farby obce v okresnej futbalovej lige ako aj priateľských zápasoch. Futbalové družstvo, na svoje aktivity využíva obecné futbalové ihrisko. V súčasnosti má TJ vekové kategórie dorast a muži. Svoje pevné miesto má v rámci športových aktivít v obci aj stolný tenis, športová streľba a pešia turistika. Obec pripravuje každý rok „Trojkráľový stolnotenisový turnaj o pohár starostu obce“. Významným priestorom na stretávanie a zmysluplné trávenie voľného času je aj tzv. strelnica a vyhliadková veža nad obcou, ktoré sú príjemným miestom na posekanie v prírode, rodinné pikniky a opekačky. Zemepisná poloha obce Pusté Čemerné ponúka taktiež dobré podmienky pre rozvoj pešej turistiky a možného budovania cyklistického chodníka. Les, ktorý sa nachádza v blízkosti obce, je prepletený množstvom ciest a cestičiek a umožňuje na vlastné oči pozorovať rôznorodosť flóry a fauny tejto oblasti. V lese sa nachádza aj turistický chodník Kolová hora, ktorý vytvorili miestni nadšenci. Turistický chodník má dĺžku takmer 10 kilometrov, jeho trasa je nenáročná a vhodná pre všetky vekové kategórie ako aj pre rodiny s deťmi. Každoročne sa na tejto trase koná miestny turistický pochod „Prechádzka Kolovou horou“.

V rámci historických pamätihodností je potrebné spomenúť nález mohýl z konca eneolitu a začiatku doby bronzovej, ktoré sa nachádzajú v blízkom lese. Ide o osobité nadzemné pamiatky - navŕšené hlinené mohyly, ktoré pre svojich zosnulých vytváral tzv. ľud východoslovenských mohýl. Rovnako zaujímavým je aj grécko-katolícky chrám sv. Mikuláša vybudovaný koncom 18. storočia v barokovo-klasicistickom štýle, ktorý stojí nad ruinami pôvodného kostola sv. Alžbety z 13. storočia.

FSS Čemerňanka

FSS Čemerina

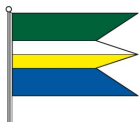
TJ Pusté Čemerne

Tabuľka č. 18: Prehľad historických, kultúrnych zdrojov

kultúrny dom	1	zvonice	-
múzeum	-	galéria, kino	-
pamätná izba	-	farský úrad	-
knižnica	1	sochy	-
klub dôchodcov	-	kúrie	-
klub mládeže	-	parky	-
kostol	2	chránené územia	-
hrad	-	chránený strom	-
kaštieľ	-	archeologické náleziská	-
kaplnka	-	technické pamiatky	-
božie muky	-	pamätne miesta	-
studničky	-	významné hroby	-

Zdroj: obec

2.4.3 Cirkev

V listine z roku 1332 je zmienka o murovanom farskom kostole Sv. Alžbety, ktorý neskôr zanikol. Rímskokatolícky kostol bol využívaný počas obdobia reformácie kalvínmi a od 17. a 18. storočia ho využívali gréckokatolícki veriaci – ide o chrám sv. Mikuláša. V roku 1968 sa rímskokatolícky veriaci spontánne rozhodli k svojpomocnej výstavbe kostola. Kostol bol slávnostne posvätený 3.12.1976. Dvojvežový rímskokatolícky kostol je zasvätený Sv. Košickým mučeníkom.

Gréckokatolícka farnosť Pusté Čemerné - Svätého Mikuláša

Farár - o. Ladislav Praščák

Kaplán - o. Lukáš Vojčík

Rímskokatolícka cirkev

Farnosť Nanebovstúpenia Pána

Mierová 9, 072 22 Strážske

Filiálka Pusté Čemerné

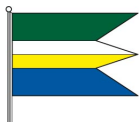
Farár: Augustín Vaščák

Kaplán: Matúš Bašista

2.4.4 Zdravotníctvo a sociálna oblasť

Obec neprevádzkuje ani nedisponuje zdravotným ani sociálnym zariadením, v obci sa nenachádza ani lekáreň. Na zdravotnú starostlivosť sú občania zaradení pod privátnu ambulanciu v Strážskom kde využívajú ambulancie pre dospelých. Ostatné akútne prípady, ako aj hospitalizácia sa uskutočňuje v Nemocnici s poliklinikou v Michalovciach.

2.4.5 Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci

2.4.5.1 Živnostníci – aktuálny zoznam je prístupný na obecnom úrade

2.4.5.2 Podnikateľské subjekty - aktuálny zoznam je prístupný na obecnom úrade

2.4.5.3 Neziskový sektor

<i>MVO 1</i>	
Názov združenia	<i>Folklórna spevácka skupina Čemerňanka</i>
IČO	<i>42240255</i>
Sídlo	<i>Pusté Čemerné 4, 07222 Pusté Čemerné</i>
Dátum vzniku	<i>31.12.2010</i>

<i>MVO 2</i>	
Názov združenia	<i>Ženská folklórna spevácka skupina Čemerina</i>
IČO	<i>42323401</i>
Sídlo	<i>Pusté Čemerné 171, 07222 Pusté Čemerné</i>
Dátum vzniku	<i>08.08.2013</i>

<i>MVO 3</i>	
Názov združenia	<i>TJ Pusté Čemerné</i>
IČO	<i>17075874</i>
Sídlo	<i>Pusté Čemerné 177, 07222 Pusté Čemerné</i>
Dátum vzniku	<i>24.07.1990</i>

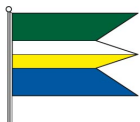
2.4.5.4 Majetok obce a inštitúcie v správe obce

Tabuľka č. 20: Majetok obce – stav odpisovaného majetku k 31.12.

Por. číslo	Názov	Zostatková cena v EUR
1/ 019	stavby	380 047,00
2/ 029	pozemky	52 020,00
3/ 063	DHM	44 689,00
Spolu		476 756,00

Zdroj: obec

2.5 Realizované projekty do roku 2015

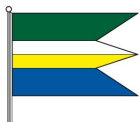
Projekt č. 1	
Názov projektu	Rekonštrukcia verejného osvetlenia 1.etapa
Realizátor projektu	INKOM, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva financií r.2007; 93 000,- Sk
Trvanie projektu	Rok 2007

Projekt č. 2	
Názov projektu	Rekonštrukcia verejného osvetlenia 2.etapa
Realizátor projektu	INKOM, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva financií r.2008; 64 000,- Sk
Trvanie projektu	Rok 2008

Projekt č. 3	
Názov projektu	Rekonštrukcia obecného rozhlasu
Realizátor projektu	MARBER, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva financií r.2009; 13 000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2009

Projekt č. 4	
Názov projektu	Oprava a prestavba kultúrno-spoločenského strediska v budove obecného úradu Pusté Čemerné
Realizátor projektu	STAVENA MICHALOVCE, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva pôdohospodárstva P.R.V.; 168 000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2010

Projekt č. 5	
Názov projektu	Vybudovanie chodníka na cintoríne
Realizátor projektu	STAVENA MICHALOVCE, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva pôdohospodárstva; 3000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2010

Projekt č. 6	
Názov projektu	Vonkajšie opravy domu nádeje v obci Pusté Čemerné
Realizátor projektu	STAVENA MICHALOVCE, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva pôdohospodárstva; 5000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2010

Projekt č. 7	
Názov projektu	Úprava okolia domu nádeje
Realizátor projektu	STAVOCONZULT, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva financií; 7000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2012

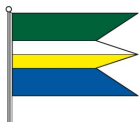
Projekt č. 8	
Názov projektu	Vybudovanie komunikácie v priestoroch obecného cintorína
Realizátor projektu	STAVOCONZULT, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva financií; 7000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2014

Projekt č. 9	
Názov projektu	Rekonštrukcia a úprava verejných priestranstiev v obci Pusté Čemerné, objekt SO 05 úprava odvodňovacích kanálov
Realizátor projektu	SCORP, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva životného prostredia „Environmentálny fond“; 110 368,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2015

Projekt č. 10	
Názov projektu	Sanácia miest s nezákonne umiestneným odpadom v obci Pusté Čemerné
Realizátor projektu	ZEPO, s.r.o.
Rozpočet projektu	Dotácia z ministerstva životného prostredia „Environmentálny fond“; 32 000,- Eur
Trvanie projektu	Rok 2015

Národné projekty v spolupráci s ÚPSVaR Košice okolie - § 50j, 52, 50i, 54

Zdroj: obec

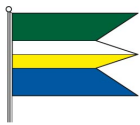

3 SWOT ANALÝZA OBCE

3.1 Hospodárska SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka • dostupnosť a nízke ceny stavebných a ostatných pozemkov • blízkosť okresného mesta Michalovce • blízkosť hranice s Ukrajinou • priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku a lesnícku prvovýrobu • produktívne obyvateľstvo • akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života • ochota cestovať za prácou • vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad • organizovanie menších obecných služieb pre získanie pracovných návykov nezamestnaných • pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy • dobré dopravné spojenie – dostatok autobusových spojení	<ul style="list-style-type: none"> • nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce • odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily • strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných • nedostatok pracovných príležitostí v niektorých odvetviach v obci a jej okolí • kolísavá kvalita signálu niektorých mobilných operátorov • nedobudovaná základná infraštruktúra v obci – miestne komunikácie a chodníky • nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj obce • absencia investorov v obci • nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu • slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi • nevybudovaná kanalizácia a ČOV
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora samozamestnanosti • vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v

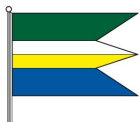

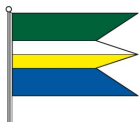
<p>s cieľom ich udržania v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> • podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest • záujem občanov na rozvoji obce • možnosť cezhraničnej spolupráce s Maďarskom a Ukrajinou • väčšia propagácia obce pre získavanie prostriedkov • rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky • spracovanie dreva • vybudovanie kanalizácie s ČOV • rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov • možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF	<p>región</p> <ul style="list-style-type: none"> • odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily • nevhodná politika – regionálna, fiškálna, finančná politika hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti • vládne ohrozenia – legislatíva • komplikovaný, byrokratický systém projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie
--	---

3.2 Sociálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka - uspokojivý demografický vývoj v obci - poskytovanie základného sociálneho poradenstva - produktívne obyvateľstvo - obec má čo sa týka obyvateľstva, vyrovnanú vekovú štruktúru obyvateľstva - akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života - ochota cestovať za prácou - organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce - odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily - strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných - kolísavá kvalita signálu mobilných operátorov - nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu - narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti - slabá vzdelanostná úroveň obyvateľstva v porovnaní s inými

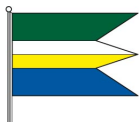

<ul style="list-style-type: none"> - realizácia sociálnej práce - pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy - dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách, podmienkach poskytnutia, nároku a úhrady za sociálnu službu - kultúrny dom, futbalové ihrisko, - vzdelanostná úroveň členov MRK aj na úrovni stredného odborného vzdelania	<ul style="list-style-type: none"> - regiónmi - nedostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež - vysoká nezamestnanosť obyvateľov, zvlášť vyššieho veku
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora vzdelávania a samozamestnanosti - vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci - podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest - aktivity samosprávy o prehlbovanie záujmu občanov na rozvoji obce - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - trend posilňovania sociálnych služieb - trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií - vzdelávanie v sociálnej oblasti - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF na rozvoj ľudských zdrojov - možnosť vybudovať detské ihrisko	<ul style="list-style-type: none"> - pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne - odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily - nevhodná politika – regionálna, - v niektorých smeroch nedostatočná komunikácia obec – občan – komunikačná bariéra - v niektorých prípadoch zvyšovanie ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne

3.3 Environmentálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy v oblasti ochrany a budovania životného prostredia - kvalitné životné prostredie a pekné okolie obce - priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu - bohatá flóra a fauna, blízke prostredie CHKO - vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad - budovanie cyklotrás v okolí - budovanie náučných chodníkov - využitie prírodných daností	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná ČOV a verejná kanalizácia - nevyužitie prírodné danosti na rozvoj turizmu a cestovný ruch
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - záujem občanov na životnom rozvoji obce - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - pripravenosť programov na rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky - možné ekologické spracovanie dreva - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF pre environmentálnu oblasť - priestor na zapojenie širokých mas do ochrany a budovania životného prostredia - zlepšenie práce obecnej komisie zameranej na životné prostredie - realizácia projektov PRO na posilnenie environmentálnej politiky	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodná environmentálna politika – regionálna, štátna - nezúžitkovanie prírodných daností a programov zameraných na tvorbu životného prostredia - ohrozená kvalita životného prostredia nevhodnou priemyselnou výrobou

4 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov. Výsledkom je SWOT analýza. SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Podrobný popis silných stránok obce, jej nedostatkov, ako aj príležitostí a ohrození bol získaný realizáciou prieskumu priamo v obci Pusté Čemerné.

Rozvojový potenciál obce Pusté Čemerné spočíva v:

- priaznivom demografickom vývoji,
- dostatku pracovnej sily,
- rozvoji sociálnej a komunitnej práce.

Na druhej strane, na základe identifikovaných problémov je možné konštatovať, že obec Pusté Čemerné je na uspokojivej úrovni v hospodárskej a sociálnej oblasti v porovnaní s vyspelejšími obcami v Slovenskej republike v najdôležitejších ukazovateľoch:

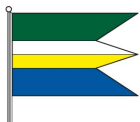
- slabá vzdelanostná úroveň určitej skupiny obyvateľstva,
- vysoká priemerná miera nezamestnanosti,
- z časti nepriaznivý demografický vývoj,
- slabá kúpna sila,
- nízka životná úroveň niektorých skupín obyvateľstva,
- chýbajúca technická infraštruktúra.

Hlavné problémové oblasti rozvoja obce, ako aj jej možné kľúčové faktory rozvoja, od ktorých by sa mal rozvoj obce a jej blízkeho okolia odvíjať:

- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,
- sociálna oblasť,
- ľudské zdroje, zamestnanosť,
- ekonomika a podnikateľské prostredie,
- propagácia a informovanosť.

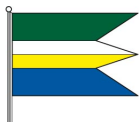
4.2 Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO

Analýza finančných potrieb obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Zdroje z rozpočtu obce sú nevyhnutné na zabezpečenie spolufinancovania aktivít, riadenie aktivít pokiaľ nie sú oprávnené z iných zdrojov, verejné obstarávania a iné výdavky pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov priorít a opatrení.

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2016 – 2023

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	196 000,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	10 500,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	21 250,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	144 500,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry	19 750,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	17 500,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	10 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	7 500,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	10 000,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	2 500,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	7 500,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	20 500,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	9 750,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	10 750,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	4 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	3 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	1 000,00 €

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	1 550,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	1 050,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	500,00 €
Spolu za aktivity		249 550,00 €
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		62 388,00 €
SPOLU CELKOM		311 938,00 €

4.3 Strategický cieľ

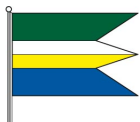
Strategický cieľ obce je súhrn naplnených jednotlivých čiastkových priorít a opatrení, ktoré by obec Pusté Čemerné mala vykonať aby dosiahla stanovenú víziu.

Strategickým cieľom obce Pusté Čemerné do roku 2020 s výhľadom do roku 2022 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorít a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti.

4.4 Priority

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia strategického cieľa rozvoja obce Pusté Čemerné je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach:

- Priorita 1: Budovanie technickej infraštruktúry**
- Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov**
- Priorita 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**
- Priorita 4: Ochrana a tvorba životného prostredia**
- Priorita 5: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu**
- Priorita 6: Podpora propagácie a informovanosti**

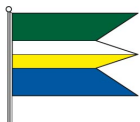

PROGRAMOVÁ A REALIZAČNÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENIE PRO

5.1 Opatrenia a aktivity

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- 1.1.1. Rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry miestneho cintorína
- 1.1.2. Dovybavenie hasičskej zbrojnice
- 1.1.3. Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru pre seniorov

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

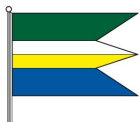
- 1.2.1. Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok
- 1.2.2. Digitalizácia, rozšírenie a skvalitnenie obecnej knižnice
- 1.2.3. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov
- 1.2.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska
- 1.2.5. Rekonštrukcia a renovácia futbalového ihriska

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- 1.3.1. Rekonštrukcia verejného vodovodu
- 1.3.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie
- 1.3.3. Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja
- 1.3.4. Vybudovanie/rekonštrukcia parkoviska
- 1.3.5. Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie
- 1.3.6. Modernizácia internetového pripojenia
- 1.3.7. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá
- 1.3.8. Vypracovanie projektovej dokumentácie

1.4. Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry

- 1.4.1. Rekonštrukcia autobusových zastávok
- 1.4.2. Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky
- 1.4.3. Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií
- 1.4.4. Rekonštrukcia obecných chodníkov
- 1.4.5. Vybudovanie/rekonštrukcia parku, lavičiek
- 1.4.6. Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska
- 1.4.7. Vybudovanie kamerového systému

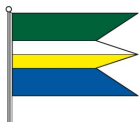
2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

- 2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

- 2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2. Realizácia športových podujatí
- 2.2.3. Podpora folklóru
- 2.2.4. Podpora/rozvoj partnerstiev obcí

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

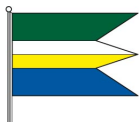
3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

3.2.1. Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov

3.2.2. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi

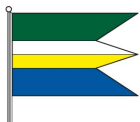
4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

- 4.1.1. Preventívne opatrenia pre tvorbu nelegálnych skládok odpadu
- 4.1.2. Vybudovanie a vybavenie zberného dvora
- 4.1.3. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

- 4.2.1. Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.2. Výsadba a ochrana zelene
- 4.2.3. Regulácia potokov a vydláždenie rigolov v obci

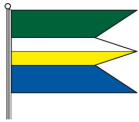
5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

- 5.1.1. Vybudovanie náučného chodníka
- 5.1.2. Vybudovanie cyklotrasy

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

- 5.2.1. Rozvoj turistiky a agroturistiky

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

- 6.1.1.   Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach
- 6.1.2.   Tvorba a aktualizácia web stránky,
- 6.1.3.   Tvorba a vydanie propagačných a informačných materiálov pre obyvateľov

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

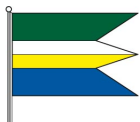
- 6.2.1.   Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov

5.2   Akčné plány

Akčné plány predstavujú súbor konkrétnych projektov, ktoré smerujú k naplneniu strategického cieľa a prioritných oblastí rozvoja obce Pusté Čemerné.

Akčné plány sa týkajú kratšieho obdobia ako samotná stratégia. Ich plánovací horizont je približne 1 – 3 roky. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod). Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity. Akčné plány nie sú podrobnými realizačnými projektmi. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môžu mať len charakter rámcových projektov.

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, sa následne pripravujú detailné projekty so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov.

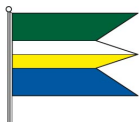
1. Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:	1.1.1. Rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry miestneho cintorína				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry miestneho cintorína – oplozenie, osvetlenie, ozvučenie, rozšírenie kapacít, oprava a údržba a modernizácia domu smútku pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.2. Dovybavenie hasičskej zbrojnice				
Zdôvodnenie:	Dovybavenie hasičskej zbrojnice, priestorov miestnej hasičskej zbrojnice a jej technicko-priestorové zabezpečenie pre prípady zásahu pri rôznych udalostiach.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory HZ, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.3. Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru
Zdôvodnenie:	Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru, ktorá bude zodpovedať štandardom pre potreby zabezpečenia služieb miestnym seniorom pre 30 osôb.

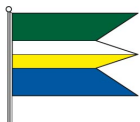
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované/upravené priestory domova sociálnych služieb, materiálno-technické vybavenie v súlade s hygienickými štandardmi, projektom a podmienkami výzvy.				

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

Aktivita:	1.2.1. Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok – Grécko-katolícky kostol pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov, turistov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.2. Digitalizácia, rozšírenie a skvalitnenie obecnej knižnice				
Zdôvodnenie:	Digitalizácia, rozšírenie a skvalitnenie obecnej knižnice pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				

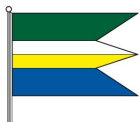

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Digitalizácia, rozšírenie a skvalitnenie obecnej knižnice, počet súborov, priestory, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.2.3. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych seniorov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory Klubu dôchodcov, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie multifunkčného ihriska. Budovanie priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory multifunkčného ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.5. Rekonštrukcia a renovácia futbalového ihriska
------------------	--

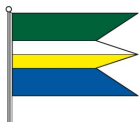

Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a renovácia futbalového ihriska. Budovanie, obnova a modernizácia priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2017 - 2018				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované, obnovené a modernizované priestory futbalového ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivita:	1.3.1. Rekonštrukcia a vybudovanie verejného vodovodu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a vybudovanie verejného vodovodu k hospodárskej farme pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	1.200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia a vybudovanie verejného vodovodu, počet pripojení, rozsah pripojenia, prietok, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

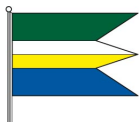
Aktivita:	1.3.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie verejnej kanalizácie pre potreby odvodu spotrebovanej a odpadovej vody, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre jej čistenie.				

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	1.500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejnej kanalizácie, počet pripojení, rozsah siete, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.3.3. Vybudovanie/rekonštrukcia parkoviska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia parkoviska. Dobudovanie priestorov miestneho parkoviska pre potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory parkoviska v m2, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

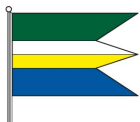
Aktivita:	1.3.4. Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja pre potreby zásobovania obyvateľstva úžitkovou alebo pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja, prietok, objem, materiálo-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.3.5. Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie pre obyvateľstvo a k hospodárskej farme pre potreby zásobovania obyvateľstva elektrickou energiou, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	0,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie, rozsah elektrifikačnej siete, kapacita, počet pripojení, spotreba, materiálo-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.3.6. Modernizácia internetového pripojenia				
Zdôvodnenie:	Modernizácia internetového pripojenia pre potreby využitia IKT technológií, pripojenia obyvateľov a inštitúcií na web, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre príjem a prevádzku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby a tvorca siete, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia internetového pripojenia, počet pripojených jednotiek, sila signálneho prenosu, materiálo-technické vybavenie v súlade s projektom, parametrami prevádzky a podmienkami výzvy.				

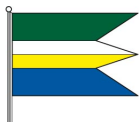

Aktivita:	1.3.7. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá pre potreby obyvateľstva v nočnom čase, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia a modernizácia - sieť osvetlenia, počet jednotiek, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.3.8. Vypracovanie projektovej dokumentácie				
Zdôvodnenie:	Príprava technickej dokumentácie pre investičné projekty predkladané v rámci ŽoNFP.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektant, stavebný úrad				
Indikátory plnenia:	Počet, rozsah, zametanie technickej dokumentácie k ŽoNFP.				

1.4. Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry

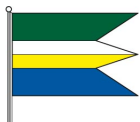
Aktivita:	1.4.1. Rekonštrukcia autobusových zastávok
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia dvoch autobusových zastávok. Vybudovanie a rekonštrukcia zastávky autobusu v katastri obce.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených, zariadených autobusových zastávok, upravené okolie, a pod.				

Aktivita:	1.4.2. Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky v katastri obce k miestnej hospodárskej farme.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených mostov a lávok, dĺžka, nosnosť, upravené okolie, a pod.				

Aktivita:	1.4.3. Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií				
Zdôvodnenie:	Budovanie komunikácií k ihrisku a hospodárskej farme, rekonštrukcie miestnych komunikácií v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					

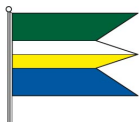

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.

Aktivita:	1.4.4. Rekonštrukcia obecných chodníkov				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia obecných chodníkov. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych chodníkov v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych chodníkov v správe obce.				

Aktivita:	1.4.5. Vybudovanie/rekonštrukcia parku, lavičiek				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia parku, lavičiek. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych parku, lavičiek v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych parkov a lavičiek v správe obce.				

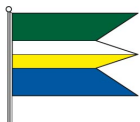
Aktivita:	1.4.6. Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska v správe obce.				
Predpokladané zdroje	Prostriedky z rozpočtu	Prostriedky z rozpočtu	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné

financovania:	obce	VÚC			
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych detských ihrísk v správe obce.				

Aktivita:	1.4.7. Vybudovanie kamerového systému				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie kamerového systému v správe obce pre zabezpečenie poriadku a ochrany obecného majetku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo vybudovaných, opravených miestnych kamerových systémov v správe obce, počet kamier, počet zásahov a riešení, rozsah prevádzky.				

2. Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov

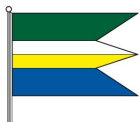
2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivita:	2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov aktivizácie. Príprava dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných aktivačnými prácami na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce a KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, koordinátori, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia aktivizačných programov a prác v súlade s potrebami obyvateľov obce a podmienkami MPSVR SR.				

Aktivita:	2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov zamestnanosti. Príprava nezamestnaných na nové formy zamestnania, praktické programy cez ponuky zamestnávateľov pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a kvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

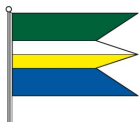
Aktivita:	2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
Zdôvodnenie:	Realizácia folklórnych festivalov a kultúrno-spoločenských podujatí počas roka. Podpora kultúrno-spoločenskej aktivizácie pre rozvoj kultúrno-spoločenského života obce, regiónu, a pod.

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	40.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

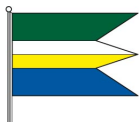
Aktivita:	2.2.2. Realizácia športových podujatí				
Zdôvodnenie:	Realizácia športových podujatí počas roka. Podpora športovej a kondičnej aktivizácie pre udržanie zdravého životného štýlu obyvateľov obce, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizované rôzne športové podujatia (pravidelné aj príležitostné) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.3. Podpora folklóru				
Zdôvodnenie:	Podpora folklóru – zmiešaný spevokol Čemerianka a Čemeriná. Podpora aktivizácie pre rozvoj folklóru a kultúrno-spoločenského života obce, regiónu, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych folklórnych podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.

Aktivita:	2.2.4. Podpora/rozvoj partnerstiev obcí				
Zdôvodnenie:	Podpora programov budovania partnerských vzťahov s družobnou obcou pre výmenu skúseností, rozvoj kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov, utužovanie vzťahov, posilňovanie vzájomných väzieb, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, projektový manažment, partneri.				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych programov rozvoja spolupráce a kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, záujmami a podmienkami výziev.				

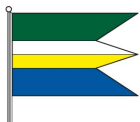
3. Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

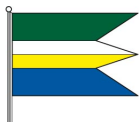
Aktivita:	3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest pre opatrovanie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivita:	3.2.1. Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov v oblasti SHR a miestnej hospodárskej farmy. Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom, účasť podnikateľov a investorov, a pod.				

Aktivita:	3.2.2. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi				
Zdôvodnenie:	Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spolupracou na partnerstvách regionálneho rozvoja (Miestna akčná skupina DUŠA).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, počet vypracovaných a podporených projektov a pod.				

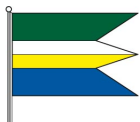

4. Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita:	4.1.1. Preventívne opatrenia pre tvorbu nelegálnych skládok odpadu				
Zdôvodnenie:	Projekty a programy na preventívne opatrenia pre odstraňovanie čiernych skládok odpadu v obci aj mimo obce – prednášky, zákazové tabule, fotopasce, riešenia, prijatie opatrení na zamedzovanie ich tvorby, resp. urýchlené odstránenie v počiatočných fázach.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, zástupcovia znečisťovateľov, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet prednášok, opatrení, fotopascí, resp. zlikvidovaných nelegálnych skládok odpadu, množstvo odprataného a separovaného odpadu, a pod.				

Aktivita:	4.1.2. Vybudovanie a vybavenie zberného dvora				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre zber a separovanie TKO, vybudovanie priestorov na prvotnú separáciu odpadu				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo zozbieraného odpadu, vybudovaný zberný dvor, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

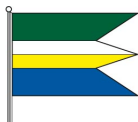

Aktivita:	4.1.3. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie zberu a separovania odpadu na jeho následnú likvidáciu alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia zberu a skladovania odpadu, množstvo zozbieraného a spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita:	4.2.1. Vybudovanie oddychových zón				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba oddychových zón v rôznych častiach obce pre potreby obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných oddychových zón, upravené okolie oddychových zón, a pod.				

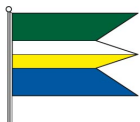
Aktivita:	4.2.2. Výsadba a ochrana zelene				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba parčíkov a výsadba zelene v rôznych častiach obce pre potreby skrášlenia a rastu životnej úrovne obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ zelene, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných parčíkov a zelených plôch, upravené okolie parčíkov a zelených plôch, a pod.				

Aktivita:	4.2.3. Regulácia potokov, čistenie a vydláždenie rigolov v obci				
Zdôvodnenie:	Budovanie spevnených brehov, hrádzí a hatí na reguláciu výšky hladiny potokov, úprava járkov a rigolov na odvod dažďových vôd s cieľom zabrániť vyliatiu toku potoka a vôd počas privalových dažďov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2015 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet upravených brehov, hatí a hrádzí, rigolov ap., zníženie dopadov privalových vôd počas silných dažďov, a pod.				

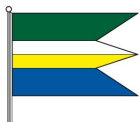

5. Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

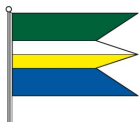
Aktivita:	5.1.1. Vybudovanie náučného chodníka				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie náučného chodníka v Pozdišovskej pahorkatine pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o zaujímavostiach v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za vzdelávanie a informovanie, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných chodníkov a informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev, a pod.				

Aktivita:	5.1.2. Vybudovanie cyklotrasy				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie cyklotrasy pre potrebu rekreácie a relaxu občanov, návštevníkov a turistov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za šport a kultúru, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných cyklistických chodníkov a informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev, a pod.				

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

Aktivita:	5.2.1. Rozvoj turistiky a agroturistiky				
Zdôvodnenie:	Rozvoj turistiky a agroturistiky pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov v obci a okolí, prezentácia a ponuka vidieckeho turizmu				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb turistiky a agroturistiky v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytia jeho potrieb a pod.				

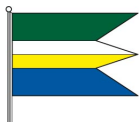

6. Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

Aktivita:	6.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie poskytovania informácií na nových verejných tabuliach Budovanie a údržba verejných tabúl pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o dianí v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných verejných informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev a VZN, a pod.				

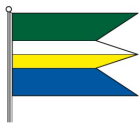
Aktivita:	6.1.2. Tvorba a aktualizácia web stránky				
Zdôvodnenie:	Tvorba a aktualizácia web stránky obce pre potrebu internetovej informovanosti širokej verejnosti, tvorba štandardnej web stránky pre zabezpečenie chodu a zverejňovania údajov (povinných aj informatívnych)				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Web stránka obce, jej naplnenie a aktualizácie, a pod.				

Aktivita:	6.1.3. Tvorba a vydanie propagačných a informačných materiálov pre obyvateľov				
Zdôvodnenie:	Tvorba a vydanie propagačných a informačných materiálov pre obyvateľov, pre potreby informovanosti miestnych obyvateľov a návštevníkov o dianí a plánoch v obci.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	6.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2016 -				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, redakčná rada novín.				
Indikátory plnenia:	Počet výtlačkov, informačných materiálov, počet reportáží, distribúcia, elektronická verzia na webe obce, a pod.				

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

Aktivita:	6.2.1. Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov				
Zdôvodnenie:	Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov. Tvorba a distribúcia tlačených a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky ŠF EÚ	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov (tlačených, elektronických), a pod.				

FINANČNÉ A PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

6 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Zodpovednou za vypracovanie, schvaľovanie, realizáciu a vyhodnocovanie PRO je zodpovedná obec, čo určuje Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zámerom implementácie PRO je realizácia jednotlivých akčných plánov obce, dosiahnutie strategického cieľa a tým naplnenie zadefinovanej vízie. Uskutočnenie aktivít uvedených v PRO predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie na úrovni obce.

Funkčný model strategického plánovania a podpory rozvoja obce je charakteristický:

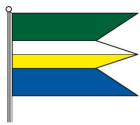
- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- hierarchickým usporiadaním cieľov,
- riadením na základe procesov,
- permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- učením sa a inováciou,
- rozvíjaním partnerstiev a zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade čerpania pomoci EÚ i voči orgánom EK.

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PRO

Za účelom realizácie PRO musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na realizáciu jednotlivých projektových zámerov zadefinovaných v akčnom pláne. Pri príprave akčných plánov nebolo možné stanoviť presnú výšku financií potrebných na jednotlivé plnenie stanovených investícií, preto je stanovená len orientačne. Pri detailnom vypracovaní projektov bude určená presná výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých projektov a bude závislá od možnosti reálneho čerpania nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, možnosti rozpočtu obce, vstupu investorov do obce a iných okolností.

Niektoré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, väčšina si však vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov, ktoré nebude možné realizovať vo vlastnej réžii a budú si vyžadovať náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov môžeme rozdeliť na tri zdroje: verejné zdroje, súkromné zdroje, fondy Európskej únie.

- **Verejné zdroje** – Ide o rozpočet obce, príp. štátny rozpočet. V súčasnosti je výška verejných zdrojov obmedzená, preto sa investície z verejných zdrojov zameriavajú najmä na riešenie akútnych situácií, havarijných stavov a pod.

Okrem toho sú k dispozícii aj dotácie z výťažku lotérií, štátne dotácie z účelových fondov, financie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné fondy, účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR, prostriedky VÚC a pod.

- **Súkromné zdroje** – Investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít je v súčasnosti ojedinelé, hoci súkromné prostriedky sú najjednoduchšou formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.
- **Fondy Európskej únie** – Po vstupe SR do EÚ môžu obce a mestá získavať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré mohli využiť v programovom období 2007 – 2013, tak ako aj v programovom období 2014 - 2020.

V programovom období 2014 - 2020 čerpá Slovenská republika zdroje z fondov EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2014 až 2020. V uvedenom programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na napĺňanie jej dvoch hlavných cieľov, ktorými sú Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez šesť operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ: Výskum a inovácie (VaI), Integrovaná infraštruktúra (II), Ľudské zdroje (LZ), Kvalita životného prostredia (KŽP), Efektívna verejná správa (EVS), Integrovaný ROP (IROP) a samostatne riešené programy: Technická pomoc (TP), Rybné hospodárstvo (RH), Program rozvoja vidieka (PRV), Európska územná spolupráca (EÚS), Program INTERACT (PI).

6.1.1 Analýza finančných potrieb a možností obce

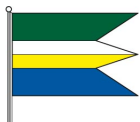
Analýza finančných potrieb a možností obce Pusté Čemerné ukazuje, že obec nie je schopná v rámci svojich finančných prostriedkov vykryť realizáciu všetkých navrhovaných aktivít v danom období. Preto ak chce úspešne naplňať zadané plány, je nevyhnutné, aby boli použité aj doplnkové zdroje. Obec predpokladá spolufinancovanie v prípade získania doplnkových zdrojov, ako aj zabezpečenie realizácie menej finančne nákladných aktivít v rámci svojej réžie. Na základe akčných plánov rozpracovaných v programovej časti tohto dokumentu sú vyčíslené finančné potreby na realizáciu PRO na úrovni jednotlivých priorít nasledovne:

6.1.1.1 Finančný rámec pre realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie a môže obsahovať aj podmienky a predpoklady jeho plnenia na základe možných scenárov vývoja.

Dobre naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce, aby strategický dokument nezostal len na papieri.

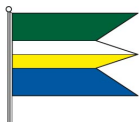
Analýza je často súčasťou finančnej analýzy v žiadostiach o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z EŠIF, ale aj žiadostí o iné finančné prostriedky

vrátane komerčných úverov. Je vhodné ju vytvárať až po zverejnení konkrétnej výzvy, kde sú uvedené finančné limity a podmienky financovania a spolufinancovania.

Finančný rámec obce pre realizáciu PRO na roky 2016 – 2023

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Iné
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	3 920 000,00 €				
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	210 000,00 €				
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno- spoločenskej infraštruktúry	425 000,00 €				
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	2 890 000,00 €				
1.4	Opatrenie: Budovanie a revitalizácia obecnej infraštruktúry	395 000,00 €				
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	350 000,00 €				
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	200 000,00 €				
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	150 000,00 €				
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	200 000,00 €				
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	50 000,00 €				
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	150 000,00 €				
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	410 000,00 €				
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	195 000,00 €				
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	215 000,00 €				
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	80 000,00 €				
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	60 000,00 €				
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	20 000,00 €				

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	31 000,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	21 000,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	10 000,00 €
SPOLU		4 991 000,00 €

Program rozvoja obce Pusté Čemerné
2016 - 2023

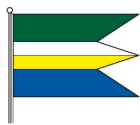

6.1.1.2 Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet – sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2016 – 2023

Oblasť										SPOLU
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Hospodárska politika	0 €	134 188 €	172 813 €	1 635 000 €	1 090 000 €	654 000 €	327 000 €	163 500 €	54 500 €	4 231 000 €
Sociálna politika	0 €	13 125 €	16 875 €	133 333 €	88 889 €	53 333 €	26 667 €	13 333 €	4 444 €	350 000 €
Environmentálna politika	0 €	19 688 €	25 313 €	152 083 €	101 389 €	60 833 €	30 417 €	15 208 €	5 069 €	410 000 €
SPOLU CELKOM	0 €	167 000 €	215 000 €	1 920 417 €	1 280 278 €	768 167 €	384 083 €	192 042 €	64 014 €	4 991 000 €

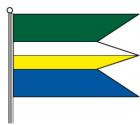
6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PRO

Riadiacim orgánom Programu rozvoja obce na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO sú

- starosta obce,
- ním riadené inštitúcie obce,
- prípadne vybraní partneri a investori projektov,
- vykonávatelia aktivít,

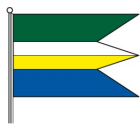
ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PRO. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne a účelovo správne čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Činnosť orgánov zodpovedajúcich za systém riadenia PRO by mala smerovať k príprave projektov, koordinácii jednotlivých aktivít a realizácii samotných projektov. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých projektov je definovaná v kapitole Akčné plány.

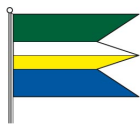

6.3 Časový harmonogram realizácie

P.č.	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry								
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry								
1.1.1.		X	X						
1.1.2.				X	X	X			
1.1.3.		X	X						
1.1.4.					X	X	X		
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry								
1.2.1.					X	X	X		
1.2.2.							X	X	X
1.2.3.				X	X	X			
1.2.4.		X	X						
1.2.5.		X	X						
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry								
1.3.1.					X	X	X		
1.3.2.						X	X	X	
1.3.3.				X	X	X			
1.3.4.						X	X	X	
1.3.5.							X	X	X
1.3.6.				X	X	X			
1.3.7.					X	X	X		
1.3.8.						X	X	X	
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry								
1.4.1.						X	X	X	
1.4.2.				X	X	X			
1.4.3.						X	X	X	
1.4.4.							X	X	X
1.4.5.					X	X	X		
1.4.6.							X	X	X
1.4.7.				X	X	X			
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov								
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci								
2.1.1.		X	X	X	X	X	X	X	

2.1.2.				X	X	X	X	X	
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci								
2.2.1.		X	X	X	X	X	X	X	X
2.2.2.		X	X	X	X	X	X	X	
2.2.3.		X	X	X	X	X	X	X	
2.2.4.				X	X	X	X	X	X
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce								
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov								
3.1.1.				X	X	X	X		
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci								
3.2.1.				X	X	X	X	X	
3.2.2.		X	X	X	X	X	X	X	X
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia								
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci								
4.1.1.						X	X	X	X
4.1.2.				X	X	X			
4.1.3.		X	X						
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci								
4.2.1.				X	X	X	X	X	
4.2.2.		X	X	X	X	X	X		
4.2.3.		X	X	X	X	X			
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu								
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry								
5.1.1.				X	X	X	X		
5.1.2.		X	X						
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu								
5.2.1.				X	X	X	X		
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti								
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi								
6.1.1.				X	X	X	X		
6.1.2.		X	X	X	X	X	X	X	
6.1.3.		X	X	X	X	X	X	X	X
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce								
6.2.1.				X	X	X	X	X	

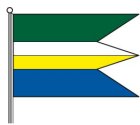
6.4 Spoločné podmienky pre úspešné projekty

Investičný projekt musí mať:

- Projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie
- Vysporiadané vlastnícke vzťahy
- Finančné prostriedky na predfinancovanie projektu (vlastné zdroje, úver, a pod.)
- Podnikateľský a finančný plán v prípade ziskových projektov
- Program rozvoja bývania v prípade výstavby bytov
- Komunitný plán sociálnych služieb v prípade rozvoja sociálnej infraštruktúry
- Informácie o termínoch, kofinancovaní, dĺžke projektu sú stanovené vždy vo výzve na predkladanie projektov – na web stránkach ministerstiev

Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít:

- Existencia PRO obce, mikroregiónu, kde budú tieto priority zahrnuté
- Vyčlenenie prostriedkov v rozpočte na kofinancovanie projektov
- PRO pripravený za účasti zástupcov všetkých sektorov (princíp partnerstva)

7 MONITOROVANIE, VYHODNOTENIE A MODIFIKÁCIA PRO

Pracovný tím pre implementáciu PRO zabezpečuje realizáciu PRO. Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO pozostávajúci z riadiacich zložiek obce, dodávateľov a subdodávateľov stavieb, tovarov a služieb určených štatutárom obce. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené.

- **Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia**

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

- **Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku**

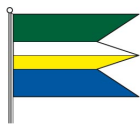
Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

- **Monitorovacie správy**

Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

- **Realizácia monitorovania**

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány obce ako aj štatutárom obce určení dodávateľa stavieb, tovarov a služieb a ďalších osôb vybraných štatutárom obce. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

7.1 Vyhodnotenie a modifikovanie PRO

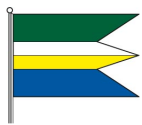
Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti. Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Predkladať návrhy na modifikovanie PRO bude v právomoci Výboru pre PRO. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PRO.

Aktualizácia PRO sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PRO, ktorý bude obsahovať konkrétne nové opatrenia, aktivity a úlohy. Ak doplnenie PRO bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PRO alebo obecného zastupiteľstva.

7.2 Plán priebežných hodnotení PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie PRO	Najskôr v roku 2018, potom každý rok	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie PRO	Priebežne počas realizácie aktivít a zúčtovania aktivít	Pri návrhu na revíziu PRO, pri zmene situácie a podmienok, na podnet občanov, ap.
Tematické hodnotenie časti PRO	Raz ročne	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci
Mimoriadne hodnotenie PRO	Vždy podľa potreby	Pri odklone od stanovených cieľov
Hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	V roku 2022/2023	Zhodnotenie dosiahnutia stanovených strategických cieľov, stanovenie priorít na nasledovné obdobie

ZÁVER

Program rozvoja obce Pusté Čemerné bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu.

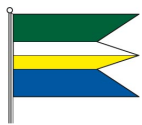
PRO vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PRO má starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít.

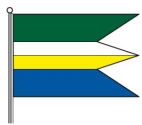
Program rozvoja obce Pusté Čemerné bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva (viď prílohu PRO).

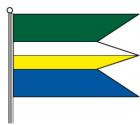
PRÍLOHY PRO

- 1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- 2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- 3) Zoznam skratiek použitých v PRO
- 4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2016 - 2017
- 5) Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení PRO
- 6) Dohoda o partnerstve

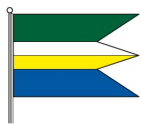
1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

- Oto Fenin, starosta obce
- Filoména Hakošová, dôchodkyňa
- Miloš Mikloš, učiteľ praktického výcviku
- Ing. Milan Sabol, nezamestnaný
- Mgr. Peter Mikloš, odborný pracovník hvezdárne-lektor
- PaedDr. Emil Dančišin, dôchodca
- Mgr. Miroslava Žilková, finančný manažér, strategické plánovanie
- Mgr. Pavol Kalmár, ekonómia a manažment verejnej správy, strategické plánovanie

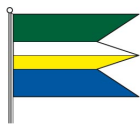
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

1. CD: Štatistický úrad SR – Krajská správa v Košiciach
2. CD: Obce Košického kraja v roku 2011
3. ENTIRE – 02/2013, Ako na nové programové obdobie?, magazín
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2015 - 2020
5. Národný strategický referenčný rámec SR 2007 – 2013
6. Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020
7. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2012
8. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
9. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
10. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
11. <http://e-obce.sk>
12. <http://www.obce.info>
13. <http://www.statistics.sk>
14. http://www.zrsr.sk/zr_prev.aspx
15. http://www.orsr.sk/search_sidlo.asp
16. <http://www.ives.sk/registre/>
17. <http://www.vs.sk/heraldreg/>
18. <http://mikroregion.oma.sk/>
19. Štatistický úrad SR – Krajská správa v Košiciach
20. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce
21. Obecny úrad Pusté Čemerné
22. Iné právnické a fyzické osoby
23. Vlastné zdroje z prieskumu

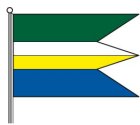

3) Zoznam skratiek použitých v PRO

KSK	Košický samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
EF	Európsky fond
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
EVS	Efektívna verejná správa
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
II	Integrovaná infraštruktúra
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KF	Kohézny fond
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2013
KŽP	Kvalita životného prostredia
LZ	Ľudské zdroje
MAS	Miestna akčná skupina
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizované rómske komunity
MVO	Mimovládne organizácie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatura územných štatistických jednotiek (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OcR	Obecný rozpočet
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
OP	Operačný program
OZ	Občianske združenie
PD SR	Programový dokument Slovenskej republiky
PI	Program INTERACT
PKS	Parita kúpnej sily
POH	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 – 2015
PRB	Program rozvoja bývania
PRO	Program rozvoja obce
PRV	Program rozvoja vidieka
RH	Rybné hospodárstvo
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činné osoby

SZZP	Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TP	Technická pomoc
TSP	Terénna sociálna práca (Terénny sociálny pracovník)
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VaI	Výskum a inovácie
VZNP	V znení neskorších predpisov
ZP	Zdravotne postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov

4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2016 a 2017

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

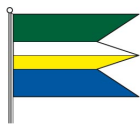
1.1.1. Rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry miestneho cintorína

1.1.3. Vybudovanie a prevádzka Denného stacionáru pre seniorov

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

1.2.4. Vybudovanie multifunkčného ihriska

1.2.5. Rekonštrukcia a renovácia futbalového ihriska

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

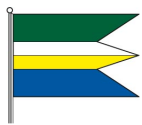
2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie

2.1. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí

2.2.2. Realizácia športových podujatí

2.2.3. Podpora folklóru

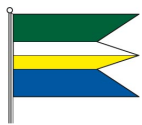

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

3.2.2. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

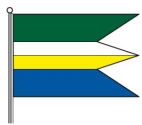
4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

4.1.3. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

4.2.2. Výsadba a ochrana zelene

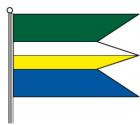
4.2.3. Regulácia potokov a vydláždenie rigolov v obci

5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

5.1.2. Vybudovanie cyklotrasy

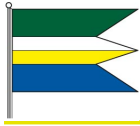

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

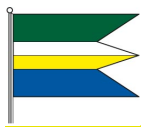
6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

6.1.2. Tvorba a aktualizácia web stránky,

6.1.3. Tvorba a vydanie propagačných a informačných materiálov pre obyvateľov

- 5) Výpis z Uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Pusté Čemerné 2016 - 2020 s výhľadom do roku 2023.

6) Dohoda o partnerstve